

ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД

Годишен доклад за Дейността
Финансов Отчет
за годината, завършваща на
31 декември 2023 г.
с доклад на независимите одитори

СЪДЪРЖАНИЕ

СТРАНИЦА

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	1-31
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ:	
ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4-5
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	6-65
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД И УПРАВЛЯВАНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ ПРЕЗ 2023 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

ПОК „Доверие“ АД („Дружеството“, „Компанията“) е дружество с дейност, свързана единствено с администрирането и управлението на пенсионни фондове по смисъла на Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Дружеството е учредено на 09.05.1994 г. като акционерно търговско дружество.

ПОК „Доверие“ АД е вписано в Регистъра за търговски дружества на Софийски градски съд по фирмено дело №9023/1994 г., том 210, стр. 124, парт. № 16625. Вписано е в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 11.02.2008 г. с ЕИК 831190986.

Към 31.12.2023 г. Дружеството е със седалище, адрес на управление, телефон, телефакс, e-mail, Web-site, както следва:

- гр. София, Община Изгрев, ул. Тинтява 13Б, ПК 1113;
- тел: 02/937 50 11; факс: 02/937 50 15;
- E-mail: head@poc-doverie.bg; web: www.poc-doverie.bg

Към отчетната дата на финансовия отчет, Дружеството управлява следните пенсионни фондове:

- Доброволен пенсионен фонд (ДПФ) – регистриран на 3 ноември 2000 г.;
- Професионален пенсионен фонд (ППФ) – регистриран на 28 ноември 2000 г.;
- Универсален пенсионен фонд (УПФ) – регистриран на 13 февруари 2001 г.;
- Фонд за изплащане на пожизнени пенсии (ФИПП) – регистриран на 28 септември 2021 г.;
- Фонд за разсрочени плащания (ФРП) – регистриран на 9 септември 2021 г.

Акционерен капитал

Към 31.12.2023 г. структурата на акционерния капитал е както следва:

Акционер	Стойност на участие	% на съучастие
АТВИН GmbH*	12,392	82.591%
IFC International Finance Corporation**	1,500	9.997%
Конфедерация на независимите синдикати в България	1,025	6.832%
Синдикална федерация Металици	16	0.107%
EUROBANK S.A.	2	0.013%
Български пощи ЕАД	29	0.193%
Сдружение ФНС на миньорите - КНСБ	6	0.040%
Н. Ф. Т. Химия и индустрия	9	0.060%
Н. С. Ф. на енергетиците	12	0.080%
ФНСОХП	11	0.073%
Съюз на транспортните синдикати в България	2	0.013%
Общо	15,004	100.00%

*Към 31.12.2023 г. АТВИН GmbH е собственост и под контрола на Виена Иншурънс Груп АГ (ВИГ), Австрия.

**IFC е част от групата на Световната Банка.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД И УПРАВЛЯВАНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ ПРЕЗ 2023 г. (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Акционерен капитал (продължение)

Допълнителна информация за Виена Иншурънс Груп АГ може да се намери на интернет страницата www.vig.com или в консолидирания годишен доклад на ВИГ, а за IFC на страницата www.ifc.org.

През изтеклата година Дружеството няма придобити и прехвърлени собствени акции. Дружеството не притежава собствени акции като част от капитала си. Възнагражденията, начислени и изплатени общо през годината от членовете на съветите на Дружеството, са в размер на 1,978 хил. лева.

През изтеклата година членовете на съветите на Дружеството не са придобивали и прехвърляли акции и облигации на Дружеството. Дружеството няма изготвени правила за придобиване на акции и облигации на Дружеството от членовете на съветите. Дружеството не е сключвало договори по чл. 240б от Търговския закон с членовете на управителните и надзорните органи на Дружеството или свързани с тях лица.

Дружеството продължи да следва поставените цели и през текущата година.

Поради спецификата на предмета на дейност на Дружеството, в условията на продължаващата икономическа нестабилност, породена от войната в Украйна и пандемията Ковид-19, реализираните приходи отчитат относителна стабилност. За стабилитета на приходите от дейността основен принос имат запазването на броя осигурени лица и постигането на положителна доходност като вътрешни за Дружеството фактори, на които може да се въздейства относително самостоятелно посредством вземане на стратегически управленски решения.

Относително стабилното поддържане на броя осигурени лица във фондовете за задължително допълнително пенсионно осигуряване показва, че основният рисков фактор за приходите е под контрол и поради нарастващия и преобладаващ дял на инвестиционната такса в общите приходи, Дружеството е сравнително по-малко уязвимо към външни кризисни влияния, свързани с пазара на труда и осигурителните прагове.

Предстоящи сделки от съществено значение за дейността на Дружеството, не се предвиждат.

ПОК „Доверие“ АД има двустепенна система на управление – Надзорен и Управителен съвет.

Надзорен съвет в състав:

- Петер Хьофингер – Председател
- Гералд Вебер
- Клаус Мюледер
- Мирослав Стоянов
- КНСБ, представлявана от Пенка Баранова
- Джорджина Бейкър

Управителен съвет в състав:

- Даниела Петкова – Председател (до 19.03.2024 г.)
- Мирослав Маринов
- Кирил Георгиев
- Димана Ранкова
- Лъчезар Райчев
- Васил Яначков
- Николай Марев

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Информация по отношение на участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

За господин маг. Петер Хьофингер

- Заместник прецедател на Управителния съвет на Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe (Австрия);
- Член на Надзорния съвет на VIG RE zajišťovna, a.s (Република Чехия)
- Председател на Надзорния съвет на ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ (България);
- Председател на Надзорния съвет на ЗЕАД “Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп” ЕАД (България);
- Председател на Надзорния съвет на „Intersig Vienna Insurance Group Sh.A., (Албания);
- Председател на Надзорния съвет на “Sigma Interlbanian Vienna Insurance Group Sh.A.”, (Албания)
- Председател на Надзорния съвет на “Wiener Städtische OSIGURANJE akcionarsko drustvo za osigur”, (Сърбия);
- Председател на Административния съвет на “Wiener Städtische zivotno osiguranje AD Podgorica”, (Черна Гора);
- Председател на Надзорния съвет на "Пенсионно-Осигурителна Компания Доверие" АД (България);
- Председател на Надзорния съвет на "DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP" (Молдова);
- Председател на Надзорния съвет на Wiener osiguranje Vienna Insurance Group dionicko drustvo za osiguranje (Хърватия);
- Председател на Акционерния комитет на CLAIM EXPERT SERVICES S.R.L. (Румъния);
- Председател на Акционерния комитет на VIG Management Service SRL (Romania);
- Член на Одитния комитет на BULSTRAD VIENNA INSURANCE GROUP EAD (България);
- Член на Одитния комитет на ЗЕАД “Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп” ЕАД (България)
- Председател на Надзорния съвет на "ASIGURAREA ROMANEASCA - ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A." (Румъния);
- Председател на Надзорния съвет на " BCR Asigurari de Viata Vienna Insurance Group S.A." (Румъния);
- Председател на Надзорния съвет на " OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP S.A." (Румъния);
- Член на Управителния съвет на Wiener Wirtschaftsklub (Австрия)
- Заместник прецедател на Управителния съвет на Vienna Economic Forum (Австрия)

За господин маг. Гералд Вебер

Участва в управлението на следните дружества или кооперации като управител или член на съвет:

- Управител на “VIG-CZ Real Estate” ООД, Австрия
- Член на НС на VIG Properties Bulgaria А, България
- Член на НС на Erste Asset Management GmbH, Австрия
- Заместник-председател на НС на ПОК „Доверие“ АД
- Член на НС на VIG/C-QUADRAT Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Полша
- Заместник-председател на НС на VIG Befektetesi Alapkezelő Magyarország Zartkörűen Működő Reszvenytársasag, Унгария
- Прокурист на VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Австрия
- Прокурист на Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein - Vermögensverwaltung - Vienna Insurance Group, Австрия
- Прокурист на Social & Culture Beteiligungs GmbH - Wiener Städtische Wechselseitige, Австрия

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Информация по отношение на участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети (продължение):

За господин д-р Клаус Мюледер

- Член на НС на Пенсионно осигурителна компания „Доверие“ АД
- Член на НС на ASIGURAREA ROMANEASCA - ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A., Румъния
- Управител Central Point Insurance IT-Solutions GmbH, Австрия
- Член на НС на OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP S.A., Румъния
- Член на НС на BCR Asigurari de Viata Vienna Insurance Group S.A., Румъния
- Член на Акционерен комитет на VIG Management Service SRL, Румъния
- Член на НС на Veeseafe Sp.z.o.o., Полша
- Член на НС на Compensa Towarzystwo Ubezpieczen Na Zycie Spolka Akcyjna Vienna Insurance Group, Полша
- Член на НС на Compensa Towarzystwo Ubezpieczen Spolka Akcyjna Vienna Insurance Group, Полша
- Член на НС на InterRisk Towarzystwo Ubezpieczen Spolka Akcyjna Vienna Insurance Group, Полша
- Член на НС на Vienna Insurance Group Polska Spolka z ograniczona odpowiedzialnoscia, Полша
- Член на НС на Wiener Towarzystwo Ubezpieczen Spolka Akcyjna Vienna Insurance Group, Полша
- Член на Консултативния съвет на Amadeus APEX Technology EuVECA GmbH & Co KG, Австрия
- Член на Консултативния съвет на Digital Impact Labs Leipzig GmbH, Германия
- Не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

За госпожа Джорджина Бейкър

- Член на НС на ПОК „Доверие“ АД

През годината Дружеството не е сключвало сделки с членовете на съветите, както и със свързани с тях лица.

Общото събрание на акционерите на ПОК „Доверие“ АД на 24 юни 2002 г. взе решение за вливане на Българско пенсионноосигурително дружество и управляваните от него фондове в Пенсионно осигурителна компания Доверие и управляваните от нея съответни пенсионни фондове.

След осъществяване на необходимите процедури на 28 май 2003 г. Българско пенсионно осигурително дружество се вля в Пенсионно осигурителна компания Доверие.

Във връзка с вливането от 2003 г. основният капитал на ПОК „Доверие“ АД е увеличен на 15,004 хил. лева, като новите 2,500,000 акции са поименни безналични.

Акционерите на БПОД са получили 1 акция в ПОК „Доверие“ АД за 1.8 притежавани акции в БПОД.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ФАКТОРИ, ОКАЗВАЩИ ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА ПОК ДОВЕРИЕ АД

Демографска среда – тенденциите в демографското развитие би следвало да оказват положително влияние върху развитието на допълнителното пенсионно осигуряване, тъй като, макар и много бавно, би следвало да се осъзнават големите ползи от реформата в пенсионната система, а от там и съществуването на частни пенсионно осигурителни дружества.

Икономическа среда – в миналото се характеризираше с ниски, но увеличаващи се доходи на населението, увеличен брой предприятия, които реализират печалба, недостатъчно висока събираемост на задължителните осигурителни вноски и значителен дял на сивата икономика. Чрез промените в данъчното и осигурителното законодателство се стимулира намаляване на сивата икономика и икономическия растеж. През 2023. г. се наблюдава значително оживление в икономиката основно под влияние на външни позитивни фактори.

Промените в икономическата среда, породени както от външни, така и от вътрешни фактори, влияят върху пенсионноосигурителния бизнес, особено на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване.

За 2023 г. икономическите показатели на държавата показват подобрене на икономическата активност в страната, БВП 1.8% (по предварителни данни), същевременно през изминалата година станахме свидетели на значително намаление на инфлацията, достигайки до 4.70% на годишна база, безработицата към края на 2023 г. е 4.3% се запазва непроменена спрямо 2022 г.

Според резултатите от проведеното от Националния статистически институт наблюдение на работната сила през четвъртото тримесечие на 2023 г., икономически активното население в страната на възраст между 15 - 64 навършени години е 2,935.2 хиляди спрямо 2,989.2 хиляди през 2022 г. Коефициентът на икономическа активност за населението в същата възрастова група е 73.7% или с 0.8% пункта по-ниско в сравнение с четвъртото тримесечие на 2022 година.

Политико-правна среда – добре изградена основа на законодателството, но развитието му през годините е непоследователно. Наличието на противоречия в законовата и подзаконова нормативна уредба създава условия за различното ѝ тълкуване и прилагане, което затруднява дейността на пенсионно осигурителните дружества, а противоречивите сигнали, излъчвани в публичното пространство от различни институции и политици, затрудняват дългосрочната прогноза за развитието на осигурителния пазар. Липсва държавна политика за стимулиране на участието във фондове за допълнително пенсионно осигуряване за развитие на пенсионноосигурителните дружества чрез ефективно използване на средствата в управляваните от тях фондове, особено за целево развитие на инфраструктурата и ефективно усвояване на фондовете от ЕС. Социокултурна среда – ниска осигурителна култура на населението, като лицата все още недостатъчно се интересуват от това къде са осигурени. Очаква се много бавно развитие и повишаване на културата в тази насока.

Конкурентна среда – в страната оперират 10 лицензирани пенсионноосигурителни дружества:

ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД
ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД
ПОК „ДСК – РОДИНА“ АД
ПОД „АЛИАНЦ – БЪЛГАРИЯ“ АД
ПОД „ОББ“ ЕАД
ПОАД „ЦКБ – СИЛА“ АД
ПОД „БЪДЕЩЕ“ АД
ПОД „ТОПЛИНА“ АД
ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД
ПОД „ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ ЕАД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ФАКТОРИ, ОКАЗВАЩИ ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА ПОК ДОВЕРИЕ АД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Всяко пенсионноосигурително дружество управлява по три пенсионни фонда - универсален, професионален и доброволен, като единствено ПОК ДСК-Родина е регистрирано и управлява допълнително и доброволен пенсионен фонд по професионални схеми.

През 2022 г. с настъпване на фазата на изплащане на средства от универсалните пенсионни фондове и съгласно чл. 192а и чл. 192б от КСО се регистрираха като обособени имущества фондове за извършване на плащания.

Девет пенсионноосигурителни дружества управляват по два фонда за извършване на плащания – фонд за изплащане на пожизнени пенсии и фонд за разсрочени плащания.

Към края на 2023 г. ПОД „ДаллБогг: Живот и здраве“ ЕАД управлява един фонд за изплащания, фонд за изплащане на пожизнени пенсии.

По предварителни данни на КФН, размерът на нетните активи във всички пенсионни фондове към края на 2023 г. е 22,931 млн. лв., в т.ч. нетни активи на пенсионните фондове, управлявани от ПОК „Доверие“ АД – 5,632 млн. лв., което е 24.56% относителен дял (за 2022 г. – 24.74%).

През 2023 г. общите активи на пенсионните фондове са се увеличили с 19.34% в сравнение с 2022 г.

Увеличение се наблюдава и при трите пенсионни фонда.

Най-силен ръст бележат активите на Универсалните пенсионни фондове от 20.46%.

Относителният дял на Универсалните пенсионни фондове спрямо общите активи достига 86.93% (спрямо 86.12% за 2022 г.).

	дек.23 общо за пазара	Относи- телен дял	дек.23 Доверие	Относи- телен дял	2023/ 2022 общо за пазара	дек.22 общо за пазара	Относи- телен дял	дек.22 Доверие	Относи- телен дял
УПФ	19 933 819	86.93%	5 084 839	90.28%	20.46%	16 548 063	86.12%	4 277 432	89.96%
ППФ	1 561 987	6.81%	370 824	6.58%	14.72%	1 361 577	7.09%	317 876	6.69%
ДПФ	1 435 328	6.26%	176 540	3.13%	9.95%	1 305 486	6.79%	159 586	3.36%
Общо	22 931 134	100%	5 632 203	100.00%	19.34%	19 215 126	100%	4 754 894	100.00%

По показателя процентна промяна на управляваните активи, увеличението на фондовете, управлявани от ПОК „Доверие“ АД, е съпоставимо със средното за пазара, което основно се дължи на активната стратегия при управлението на активите на ФДПО и добрите резултати при прехвърлянето на средства на осигурените лица от други фондове към тези, управлявани от ПОК „Доверие“ АД.

Концентрацията на пазара намалява спрямо предходната година, но относително се запазва и дружествата ПОК „Доверие“ АД и ПОД „Алианц България“ АД по показател управлявани активи държат общо около 44.80% (за 2022 г. – 45.89%) от пазара, а по показател брой осигурени лица 44.71% (за 2022 г. - 45.93%).

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

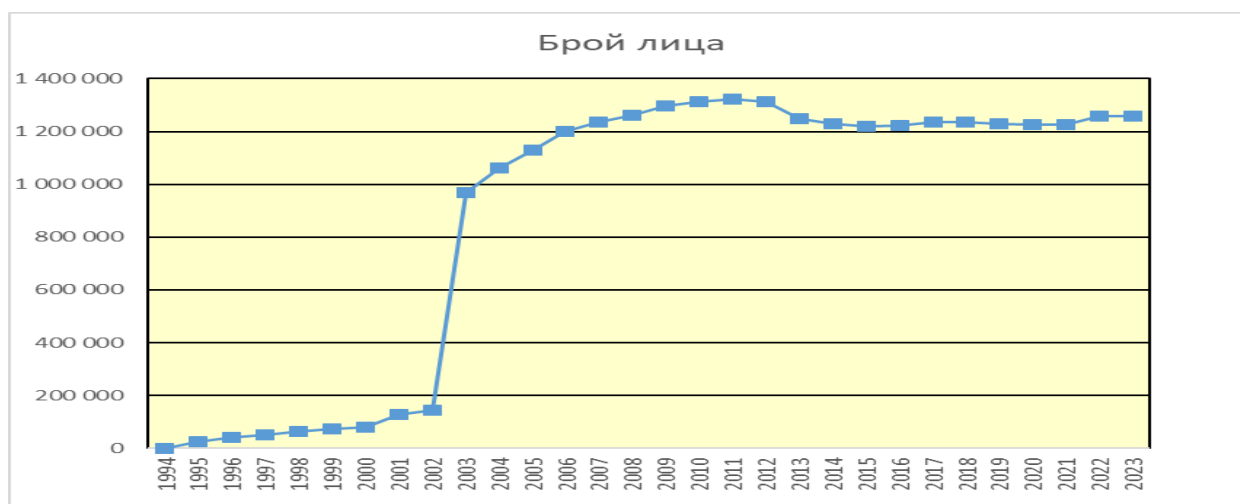
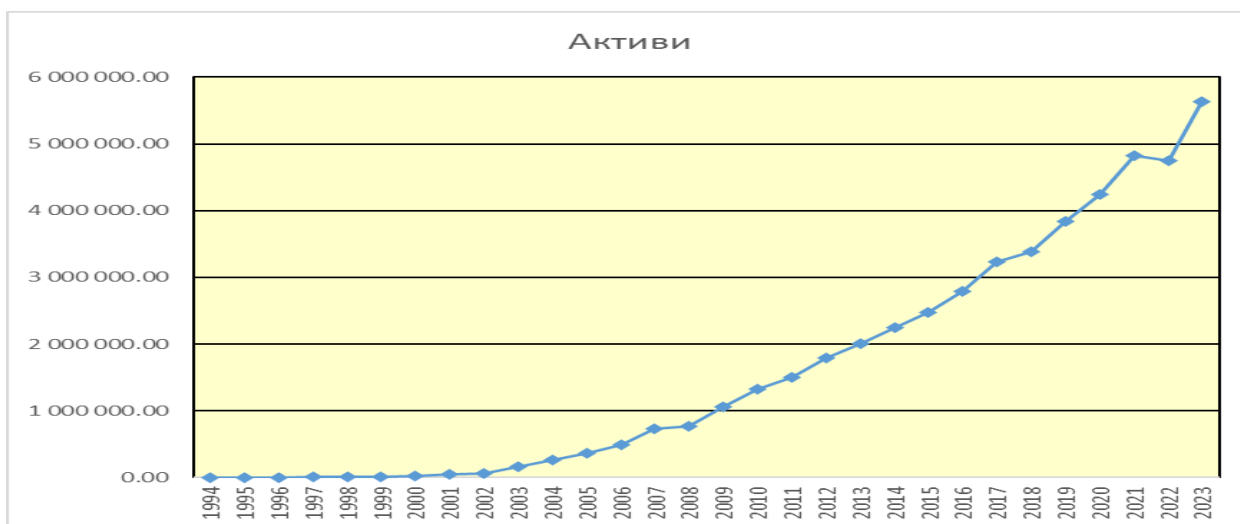
ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТ НА ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД И УПРАВЛЯВАНИТЕ ОТ КОМПАНИЯТА ФОНДОВЕ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2023 г.

Цели

През 2023 г. основните задачи пред Компанията бяха да:

- запази броя на осигурените лица в управляваните от нея пенсионни фондове;
- контролира и гарантира безусловността на продажбите в съответните пенсионни фондове;
- установи трайно тенденцията на отчитане на печалба за разпределение, както и да стартира процеса по увеличаване на необходимите резерви; и
- продължи с развитието на стратегически модел за високо качество за обслужване на клиенти и увеличаване на тяхната удовлетвореност.

Следните графики изобразяват общо активите на фондовете под управлението на ПОК „Доверие“ АД и броя на осигурените в тях лица:

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТ НА ПОК „ДОВЕРИЕ“ АД И УПРАВЛЯВАНИТЕ ОТ КОМПАНИЯТА ФОНДОВЕ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2023 Г. (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Цели (продължение)

От приложените графики е видно, че ПОК „Доверие“ АД през 2023 г. продължи с възходящото си развитие, както на база броя на осигурените лица, така и на база активи под управление.

Това са двата основни показателя, с които се измерва дейността допълнително пенсионно осигуряване.

С решение на Управителния съвет на Компанията от края на 2008 г. бяха приети Етичен кодекс и Правила за лични сделки с финансови инструменти.

Етичният кодекс на ПОК „Доверие“ АД определя политиката и принципите на Компанията по отношение на нейните клиенти, служители, акционери, външни сътрудници, партньори и други субекти от външната среда.

Основен принцип на Етичния кодекс е, че репутацията на Компанията и доверието в нея са част от най-важните предимства, с които разполага и тяхното опазване е сред нейните приоритетни задачи.

Правилата за лични сделки с финансови инструменти на ПОК „Доверие“ АД следват добрите практики относно избягване на конфликт на интереси.

Правилата предвиждат ясни и последователни процедури относно сключването и декларирането на сделки с финансови инструменти за всички служители и мениджъри на Компанията, както на лицата, вземащи решение, така и всички с достъп до информация за сделките и портфейлите на управляваните пенсионни фондове.

В последните няколко години, българският пенсионно-осигурителен пазар се превърна в изключително конкурентен, принуждавайки пазарните лидери да оперират по все по-иновативни начини и да диверсифицират до голяма степен продажбените си канали.

С въведеното още от 2019 г. дигитализиране на продажбения процес и елиминирането на нуждата от нотариална намеса, резултатите на Компанията значително се подобриха.

Дигитализацията на продажбите беше внедрена, не само в собствената търговска структура на компанията, но и в дейността на партньорските организации.

В управление на рисковете, които са присъщи в едно такова партньорство, както и последващото репликиране на дигитализацията от страна на конкурентите, Компанията взе управленско решение да увеличи и укрепи собствената си продажбена структура – действие, което да ни позволи да запазим позициите си на пазарен лидер.

Успоредно с провеждани преговори за партньорство с други банкови и небанкови институции, Компанията продължи успешно да се справя с конкурентния натиск със собствената си продажбена структура.

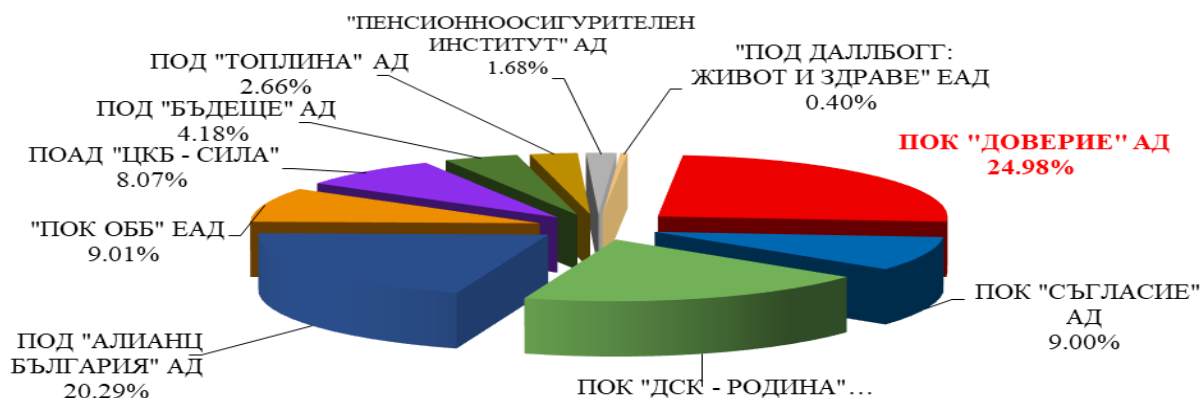
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

I. Клонова мрежа

1. Обща информация за продажбите

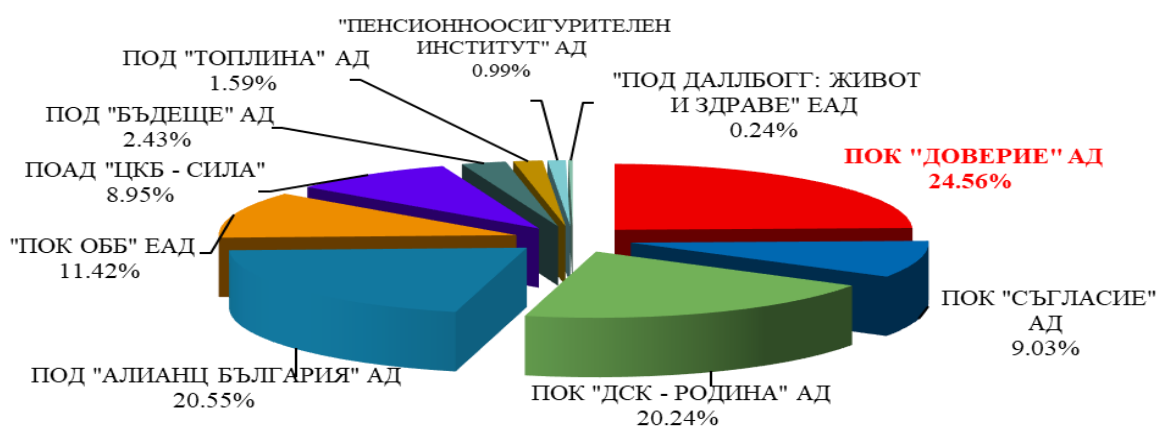
Заложената цел през 2023 г. в областта на продажбите бе да се продължи реализирането на стратегията на компанията в увеличаване на броя на привлечените осигурени лица и активи за всяко тримесечие и като цяло за годината. За постигането на тази цел трябваше да се запази маркетинговият подход за привличане на осигурени лица с редовност на вноските и по-високи натрупани средства в индивидуалните партии, като едновременно с това значително да се увеличи броят на привлечените осигурени лица. Компанията постигна поставените цели в областта на продажбите. В резултат на това, пазарният дял на Компанията към 31.12.2023 г. /по данни от КФН/ по брой на осигурените лица възлиза на 24,98%, а осигурените лица в абсолютен брой са 1 249 450 и е увеличение с 1845, спрямо м. декември на 2022 г.

Пазарен дял на пенсионноосигурителните дружества по броя на осигурените лица в управляваните от тях пенсионни фондове към 31.12.2023 г.

Избралите фондовете, управлявани от Компанията новоосигурени лица за 2023 г. са 19 396. По размер на нетните активи на управляваните фондове, пазарният дял възлиза на 24,56% към 31.12.2023 г.

Пазарен дял на пенсионноосигурителните дружества по размер на нетните активи на управляваните от тях пенсионни фондове към 31.12.2023 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

I. Клонова мрежа (продължение)

1. Обща информация за продажбите (продължение)

Пазарният дял на отделните пенсионни фондове, управлявани от Компанията по брой на осигурените лица и по размер на управляваните нетни активи /по данни на КФН/, са съответно:

Показател	УПФ „Доверие“	ППФ „Доверие“	ДПФ „Доверие“
по брой на осигурените лица	25,62%	23,77%	21,97%
по размер на нетните активи	25,50%	23,75%	12,45%

ПОК „Доверие“ АД запазва и затвърждава ролята си в сферата на допълнителното пенсионно осигуряване в България. Общият брой на осигурените лица във фондове, управлявани от ПОК „Доверие“ АД към 31.12.2023 г. /по данни от КФН/, възлиза на 1 249 450 лица, а управляваните нетни активи са 5 632 203 хил. лв. Основните видове продажби, които реализира търговската структура на ПОК „Доверие“ АД са: прехвърляне в УПФ, ППФ, ДПФ „Доверие“, първоначален избор в УПФ и ППФ „Доверие“ и ново осигуряване в ДПФ „Доверие“ с лични вноски, вноски от работодател или друг осигурител.

Фокусът в продажбите за 2023 г. продължиха да бъдат продажбите тип „прехвърляне“. Заложените цели за 2023 г. включваха, както количествени, така и качествени показатели. В резултат, бе увеличена средната натрупана сума на прехвърлените индивидуални осигурителни партии, като едновременно се задържа и фокуса върху броя на привлечените осигурените лица. Производителността на търговските екипи значително се повиши и се с подобриха всички заложените КРГ's.

За 2023 г. в Компанията продажбите тип „прехвърляне“ са 74 632 бр. прехвърлени индивидуални партии от фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества към фондовете, управлявани от ПОК „Доверие“ АД. В това число, прехвърлените индивидуални партии от Клонова мрежа са 51 780 бр., а от партньорски мрежи – 22 852 бр. Общият размер на реализираните продажби тип „Прехвърляне“ за 2023 г. за последните пет години са:

Брой прехвърлени лица в	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
УПФ Доверие	34,248	52,966	73,545	89,521	68,075
ППФ Доверие	2,664	3,391	6,535	7,746	6,184
ДПФ Доверие	603	505	988	1,355	373
Общо	37,515	56,862	81,068	98,622	74,632

Общият размер на прехвърлените средства за 2023 г., във всички фондове, управлявани от ПОК „Доверие“ АД, е 309 256 хил. лв.,

Размер на прехвърлените средства (лв.) за последните пет години:

Във фонд	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
УПФ Доверие	129,40,708	199,571,007	302,018,571	362,085,594	282,056,886
ППФ Доверие	15,332,325	16,157,023	29,498,348	31,868,490	26,143,434
ДПФ Доверие	2,379,509	1,370,870	3,463,648	3,840,311	1,058,347
Общо	147,052,542	217,098,900	334,980,567	397,794,395	309,256,667

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

I. Клонова мрежа (продължение)

1. Обща информация за продажбите (продължение)

За 2024 г., Компанията предвижда затвърждаване на постигнатото в структурата на клиентите и размера на привлечените активи, като едновременно с това да продължи да увеличава прехвърлените лица със значителен ръст, като бъде най-предпочитаната компания от осигурените лица. Затвърждаването на качеството на продажбите и запазване на постигнатия среден размер на прехвърлените средства по партидите по-висок от средния за пазара, ще бъде отново фокус в продажбената стратегия за 2024 г., съчетан със значително повишаване и на броя на прехвърлените осигурени лица. Цел на търговската структура през 2024 г. ще бъде и продължаване на повишаването на ефективността на търговските екипи.

През 2023 г., освен резултатите в продажбите тип „прехвърляне“, могат да се отбележат и добрите резултати в привличането на новоосигурени лица, както в задължителните фондове, така и в доброволния фонд. През 2024 г. ще продължи активната работа върху привличането на по-голям дял от новоосигурени лица.

2. Търговска структура

Търговската структура за продажби в ПОК „Доверие“ АД включва служителите в клоновата мрежа на Компанията. Основният канал за продажби, който използва търговската структура са продажбите чрез служители и осигурителни посредници.

През 2023 г., фокусът в мотивационните схеми на служителите по продажбите бе в посока предприетата стратегия за привличането на клиенти с по-високи средства по индивидуалните партиди, както и да се осигури постоянство в работния процес и постигането на по-високи резултати от повече служители по продажбите. Целите на служителите бяха определени, както в брой прехвърлени лица, така и в обем на прехвърлените активи.

Увеличената производителност на служителите в търговската структура бе повлияна значително от дигитализирането на търговския процес и скъсяване изключително много на продажбения процес.

ПОК „Доверие“ АД ще продължи да бъде сред иновативните компании в разработването и налагането на нови подходи и стандарти в продажбите на пенсионноосигурителни продукти.

II. „Управление на външни канали за продажби на пенсионни продукти“

През м. Октомври 2023 г. бе създадена дирекция „Управление на външни канали за продажби на пенсионни продукти“ със следните функции:

- Идентификация на външните канали за продажба на пенсионни продукти.
- Изграждане на банков канал за продажби, в зависимост от профила на банката партньор (корпоративен или банкиране на дребно).
- Поддържане и изграждане на сътрудничество със стратегически партньори/акционери на ПОК „Доверие“ АД.

Дирекцията ще формира своя екип и ще започне своята оперативна дейност в началото на 2024 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

III. Обслужване на клиенти

1. Структура за обслужване на клиенти

ПОК „Доверие“ АД разполага с изградена структура за обслужване на клиенти, специализирана в провеждане на консултации по въпроси в областта на допълнителното пенсионно осигуряване и спомагаща с дейността си за повишаване удовлетвореността на клиентите на Компанията.

Към 31.12.2023 г. служителите, отговарящи за обслужване на клиенти, са 74, като 20.27% от тях са ангажирани и с продажби. В офисите на дружеството работят 85.14% от служителите по обслужване, а в Централата – 14.86%.

Основни дейности на служителите в Централата на дружеството са:

- консултации по запитвания и отговор на жалби, постъпили чрез писма по пощата, електронната поща или интернет страницата на дружеството, от физически и юридически лица, във връзка с допълнителното пенсионно осигуряване и ползване на права в управляваните фондове;
- изпращане на поздравителни писма за личен празник по имейл на осигурени лица, дали съгласие данните им да бъдат ползвани за целите на социалната дейност;
- изпращане на уведомителни писма по имейл и по поща на осигурени лица, подали заявления за промяна на участие /в пенсионен фонд, управляван от ПОК „Доверие“ АД или в пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество/, с информация за/след всяка приключила фаза от процедурата;
- провеждане на анкети с лица, подали заявления за промяна на участие и прехвърляне на натрупаните средства по партидите им в управляваните от Компанията пенсионни фондове;
- коригиране на имейли на осигурени лица;
- телефонно обслужване на клиенти от „Консултантски център“ между 8.00 и 20.00 часа;
- контрол на дейността по искания за корекция на лични данни от клиенти в страната;
- обслужване и консултация на клиенти, посетили „Клиентски център“ на ул. Тинтява №13Б;
- контрол и разглеждане на регистрираните заявления за промяна на участие, подадени на хартия, в случаите на подготовка или започнала процедура за промяна на участието във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
- въвеждане и поддържане на актуална информация по партньорски програми;
- изпращане на регулярна и актуална информация по имейл на дружества и организации, участници в програмата „Пенсионен дневник“ и на осигурени лица, заявили желание да получават тримесечно извлечение от партидата си;
- издаване на клиентски карти и изпращането им до заявили ги офис за получаване;
- изпращане на поздравителни писма с приложени членски карти до нови клиенти на Компанията;
- провеждане на клиентски информационни кампании.

Основни дейности на служителите за обслужване на клиентите в офисите на Дружеството са:

- обслужване и консултация на клиенти, посетили съответния офис;
- обслужване и консултация на осигурени лица, ползващи права;
- обслужване и консултация на наследници на осигурени лица, ползващи права;
- корекция на лични данни, след постъпили искания за промяна на данни от клиенти, ползващи лица и осигурителни посредници;
- коригиране на имейли на осигурени лица;
- обслужване, свързано с промяна на начина за получаване на годишното извлечение от осигурени лица;
- провеждане на клиентски информационни кампании;
- въвеждане в електронния регистър на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване, анекси към тях, декларации за присъединяване, заявления за участие, заявления за промяна на участие, откази от подадени заявления за промяна на участие и др. документи.

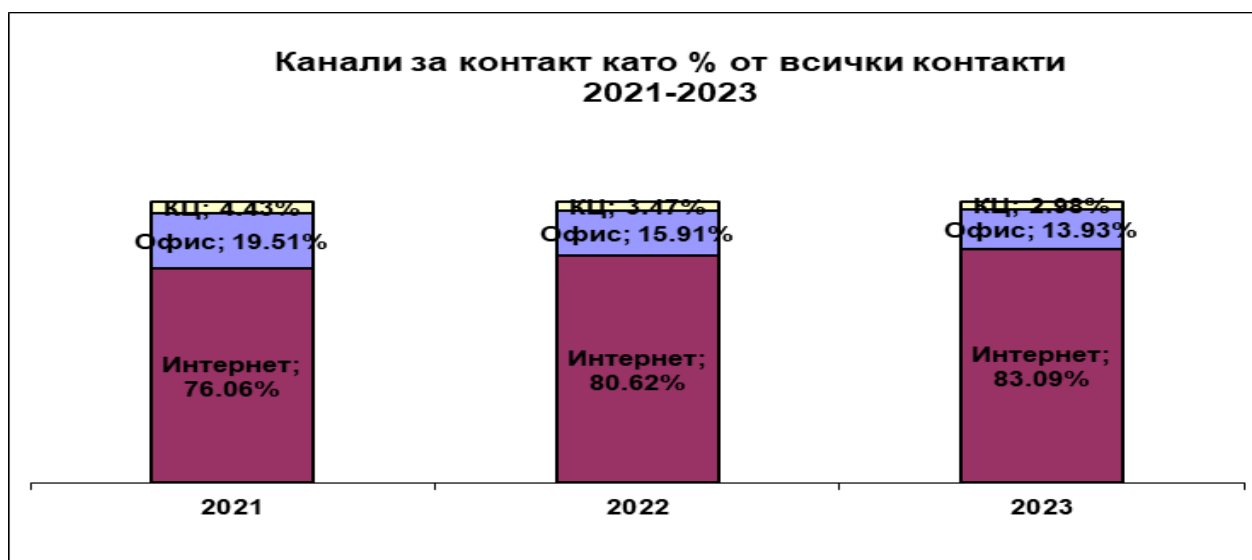
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

III. Обслужване на клиенти (продължение)

2. Канали за обслужване на клиенти

Основен стремеж на Дружеството е осигуряване на многообразни възможности за комуникация с нашите клиенти и удовлетворяване на техните потребности по предпочитан за тях канал – Консултантски център, Интернет, SMS-проверка, поща, офиси и представителства, консултации на място.

През 2023 г. контактите, осъществени с Дружеството по всички канали за комуникация, са 279 307 броя, което е ръст от 20,95 % спрямо 2022 г. Разпределението им по канали за комуникация и съпоставено с предходни години е, както следва:

Компанията се стреми и целенасочено върви в посока на дигитализация на голяма част от процесите и дейностите си, както и услугите, които предлага на своите клиенти. Корпоративният сайт на Компанията и модулът „Моето Доверие“ увеличават възможностите на клиентите да получават необходимата им информация по електронен път, както и да осъществяват различни действия, свързани с индивидуалните си партии.

2.1. Обслужване в областни офиси и представителства

Към 31.12.2023 г. Дружеството има 58 офиса и представителства в цялата страна, в които предоставя на своите клиенти професионални консултации за допълнителното пенсионно осигуряване, достъп до индивидуалната партида в реално време, възможност за корекция на съхраняваните лични данни, информация за участие в партньорски програми, обслужване на ползвачи лица.

Броят на регистрираните посещения в обслужващите офиси на дружеството през годината е 32 671. Засилен е интересът на клиентите към възможността за проверка на индивидуалната партида през интернет страницата, респективно, към предоставяне на парола за достъп, както и проверка на участието във фондове, управлявани от ПОК Доверие.

След стартиране на фазата на изплащане на пенсии на осигурени в универсален пенсионен фонд лица, през 2023 г. в областните офиси и представителства са сключени 347 бр. договора за допълнителна пожизнена пенсия за старост, 5 651 бр. договора за разсрочено изплащане и са подадени 752 бр. заявления за ползване на пенсионни права – еднократно изплащане на средства.

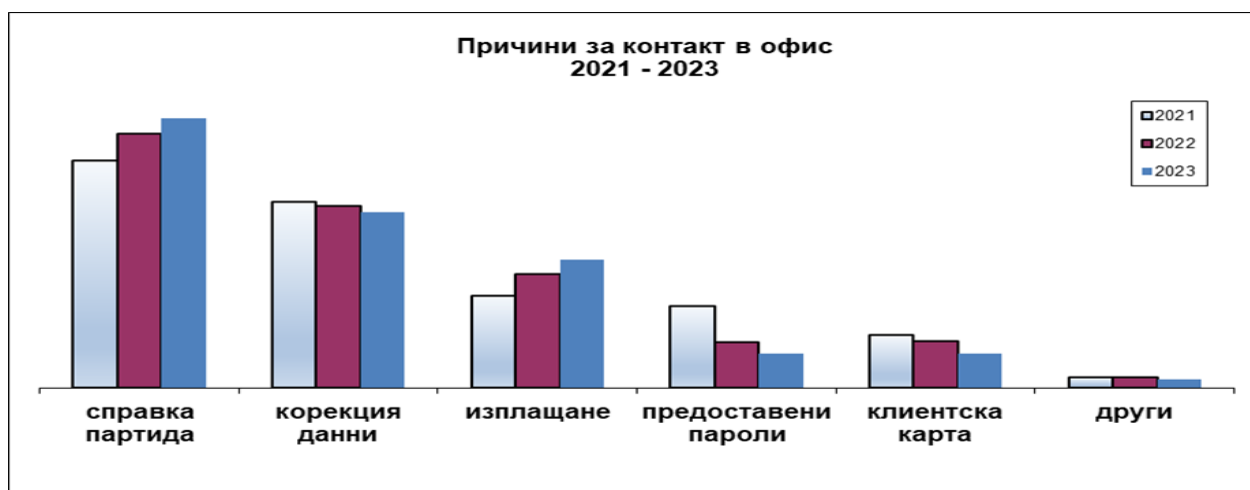
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

III. Обслужване на клиенти (продължение)

2. Канали за обслужване на клиенти (продължение)

2.1. Обслужване в областни офиси и представителства (продължение)

За да вземат своето информирано и оптимално решение, осигурените лица получават предварителна информация за пенсионни права от УПФ „Доверие“, която се съхранява както на хартия, така и като електронен документ в информационната система на компанията. Предварителна информация се предоставя при всяко заявено желание от осигуреното лице, до упражняване на съответните пенсионни права - подписване на договор или подаване на заявление за еднократно изплащане на средства. През 2023 г. са предоставени 9 259 бр. предварителни информации за пенсионни права.

2.2. Интернет

Дружеството предоставя възможност на своите клиенти чрез функционалностите на официалния сайт www.poc-doverie.bg да отправят своите запитвания, сигнали, жалби и др., да извършат проверка на своята партида, да отправят своите заявки за допълнително осигуряване. През отчетния период 30 537 клиента са се възползвали от тези възможности.

Предпочитана възможност от клиентите на дружеството е изпращането на запитвания чрез електронния сайт на Компанията: www.poc-doverie.bg. През 2023 г. по този начин са постъпили 551 електронни писма със запитвания, сигнали, похвали и др. 1 143 лица са изпратили запитвания през електронната поща на Компанията.

ПОК „Доверие“ АД продължава кампанията за набиране на електронни адреси на клиенти, които желаят да получават годишните си извлечения по имейл и техният брой вече е 294 914, като нарастването спрямо 2022 година е с 79,56 %.

В края на 2020 година стартира нова функционалност на корпоративния сайт, чрез която всеки наш клиент, който има регистриран мобилен телефон в електронния регистър на Компанията, може да заяви и да получи със SMS на телефона си еднократна парола за вход в личната си партида. След задължителна смяна на изпратената парола с нова, по негов избор, лицето получава възможност за непрекъснат достъп до партидата. През 2023 година са направени 24 434 опита за получаване на парола през „Моето Доверие“ – 16 747 от тях успешни.

2.3. Консултации на място, определено от клиента

Служителите в офисите и представителствата на Дружеството извършват професионални консултации на посочено от клиента място, в удобно за него време. За 2023, регистрираните клиенти, обслужени извън офисите на дружеството, са 6 232.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

III. Обслужване на клиенти (продължение)

2. Канали за обслужване на клиенти (продължение)

2.4. 24-часов Консултантски център

Центърът, изграден от ПОК „Доверие“ АД през 2005 г., работи всеки работен ден, от 8.00 до 20.00 часа, на тел. 070013400 (според тарифния план на абоната за обаждане към фиксиран номер).

Чрез него, автоматично или като се свържат с консултант, клиентите на дружеството могат да получават информация по всички интересувачи ги въпроси, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване и ПОК „Доверие“.

Към 31.12.2023 г. повъняванията са нараснали и са проведени 8,317 разговора с клиенти, като в някои от случаите поставените въпроси са повече от един. В зависимост от поставените запитвания, разпределението на обажданията е, както следва:

Запитвания относно	брой	дял
Информация за възможността за изтегляне на средства/получаване на пенсия	2 842	34.17%
Информация за възможността за наследяване на средства	1 050	12.62%
Информация относно писма /получени, не получени, съдържание/	644	7.74%
Информация относно имейли /получени, не получени, съдържание/	615	7.39%
Информация за начините за проверка на натрупаната сума	1 134	13.63%
Информация за осигурителни номера, пароли, членски карти, "Комплимент от Доверие"	639	7.68%
Информация относно вноски /постъпили, не постъпили, сторнирани/	348	4.18%
Информация за координати на офиси на компанията	358	4.30%
Сигнализиране за сгрешени или променени лични данни	245	2.95%
Информация относно извлечения /получени, не получени, съдържание/	851	10.23%
Информация относно прехвърляне в/от ПОД	1 042	12.53%
Информация относно прехвърляне в/от НОИ или "Сребърен фонд"	107	1.29%
Информация за ДДПО	49	0.59%
Проверка за членство	480	5.77%
Други	671	8.07%

2.5. Поща

Клиентите на дружеството могат по всяко време да изпратят своите запитвания, похвали и оплаквания на адреса на седалището на дружеството – гр. София, ПК 1113, ул. Тинтява №13Б.

Приоритет в работата по обслужване е в максимално кратък срок клиентите да бъдат професионално консултирани.

Клиентите все по-рядко използват писмената форма за кореспонденция. Към 31.12.2023 г. са обработени само 44 запитвания от клиенти, постъпили чрез писма.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

IV. Дирекция „Информационни технологии“

По отношение на задачите на Дирекция ИТ, са извършени следните дейности:

1. Информационни системи – текущо поддържане и нови разработки

През отчетния период бяха подготвени и извършени промени в информационните системи спрямо измененията на външната и вътрешната регулаторна рамка.

Разработения бизнес процес и модули към информационните системи за изплащане на пенсии в Универсален фонд позволява в реално време във всеки един офис на Компанията клиент да получи детайлна информация на база личната си партида и да избере най-доброто пенсионно решение за себе си.

2. Обслужване и подмяна на съществуващата техника

През периода са регистрирани общо 1951 инцидента от териториалната структура, или средно по 163 инцидента на месец. 57% от инцидентите са свързани с работа с информационната система и други. 27% от инцидентите са свързани с отстраняване на технически проблеми с компютри, принтери, мрежова свързаност, 6% за проблеми с таблети, а 7% са регистрирани активности или дейности по СУСИ. При реакция на регистрирани инциденти за един час са коригирани 40% от заявките, до четири часа са отстранени 19%, в рамките на 1 работен ден са отстранени 15%, а останалите 26% инциденти са отстранени за два и повече работни дни.

В периода критични инциденти с ефект за потребители и ежедневните операции няма.

3. Сигурност на информацията и информационните системи

През първата половина на 2023 г. беше проведен надзорен одит на ISO/IEC 27001:2013. Внедрената система за сигурност на информацията обхваща не само информационните системи, но и всички процеси, свързани с работата с лични данни и обучението на служителите за начин на работа. Бяха проведени одити по одобрена годишна програма на извадков принцип на работни площадки на Компанията.

3.1. Технически средства за защита на информацията и системите

На база препоръки от одитни доклади и тестове бяха подобрени и повишени мерките за сигурност и достъп до системите на Компанията.

В съответствие с GDPR бяха преразгледани правилата за продължителност на съхранение на данните и начините за обработване, вкл. заличаване.

Проведени бяха пенетрейшън тестове за вътрешни и външни системи на компанията.

3.2. Политики и правила за управление на сигурността и дейностите в информационните технологии

В Дружеството има внедрени политики в изпълнение на сертификацията по ISO27001 и се провеждат обучения на всички служители на Компанията с цел осъзнаване и задълбочено познаване на основните принципи при работа с лични данни на клиенти и чувствителна информация.

Текущо през годината, бяха проведени и няколкократно кампании по запознаване на служителите с фишинг атаките.

4. Проекти за следващата година

Предвижда се обновяване на системата за електронни заявления с резервираност и обединение на платформите на крайни посредници и служители и възможност да се използват различни доставчици.

Ще бъдат подобрени начините за управление на привилегировани акаунти, достъпи на доставчици и одитирането на промени по права на потребители.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

V. Администриране на фондовете за ДПО

Всички постъпили за периода заявления за възстановяване на средства във фондовете за ДПО и заявления по Наредба №3, са обработени качествено и в регламентирания срок.

Дигитализацията на процесите позволи да се включат осигурителни посредници с големи структури, което увеличи обема на обработваните документи двойно.

Текущо се сканират и индексират новопостъпилите документи в архива на Компанията.

След дигитализиране на голяма част от процеса по продажби, договорите и заявленията са в електронен вид и се минимизира използването на хартия съобразно екологичните тенденции.

Пенсиите на лицата с настъпило осигурително събитие се изплащат регулярно според правилата и не са възникнали проблеми в тази насока.

Броят на пенсиите в Универсален фонд растат ежемесечно и в края на 2023 г. пенсионните плащания от ФИПП и ФРП надвишават четири хиляди месечно.

VI. Отдел „Бизнес тренинг“

През 2023 г. звеното продължи да осъществява дейност по следните направления:

- Обучение на новоназначени служители в търговската структура на Компанията;
- Последващо подпомагане продажбения процес на горепосочените служители;
- Обучение на служители, част от екипа на външни за компанията партньори;
- Последващо подпомагане продажбения процес на горепосочените служители.
- Администриране на документооборота свързан с договори за посредническа и консултантска дейност
- Координиране процеса по анкетиране на лица, подали заявление за членство във фонд, управляван от ПОК „Доверие“ АД.
- Отчетност и рипортинг, свързани с реализираните продажби чрез външни и вътрешни канали
- Активно участие в процесите по калкулиране и подаване на информация за изплащане на извънтрудовите възнаграждения на служителите по продажби от търговската структура на компанията
- Калкулации на дължимите комисионни на външните канали, с които компанията осъществява партньорска дейност

В рамките на 2023 г., звеното проведе въвеждащи и адаптационни обучения на около 90 служителя от собствената продажбена структура на компанията и на около 650 упълномощени лица от нашите партньори. Звеното подпомогна около 30 000 продажби, реализирани чрез външните партньори.

Бяха предприети целенасочени действия, насочени към оптимизирането на всички процеси, свързани с бизнес тренинг, отчетност и документооборот, с цел повишаването на цялостната ефективност на звеното.

През 2024 г. звеното ще продължи работата си по усъвършенстване на обучителните, адаптационните и мотивационните способности, с които оказва влияние върху продажбите на териториалната структура и външните канали.

Ще продължи и дейността по оптимизация, автоматизация и дигитализация на процесите, свързани с продажбена отчетност и документооборот.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

VII. Специализирани функции

1. Звено за управление на риска (ЗУР)

Функцията по управление на риска в Дружеството през 2023 г. е осъществявана от Звеното по управление на риска (ЗУР) в съответствие с вътрешните правила за наблюдение, измерване и оценка на рисковете, свързани с инвестициите и дейността на ПОК „Доверие“ АД и управляваните от нея фондове, както и с изискванията на КСО и наредбите на КФН. През годината не са извършвани промени във вътрешно-нормативната уредба, касаеща управлението на рисковете, освен подобрения в методическия инструментариум по измерване и оценка на някои специфични за дейността рискове. Всички идентифицирани рискове, дефинирани в Политиката и вътрешните правила на Дружеството са измервани и оценявани систематично, а управлението им е провеждано адекватно на възприетия рисков профил и за постигане на набелязаните бизнес цели, при отчитане влиянието на външната среда и вътрешните ресурси на Дружеството.

На първо място, нестабилността на финансовите пазари като фактор на външната среда, продължи да ерозира натрупаната доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, което изостри вниманието върху основните фактори засилващи въздействието на инвестиционните рискове върху резултатите на Дружеството и фондовете. Динамиката на инфлацията и провежданата парична политика на централните банки за борба с нея бяха във фокуса на мотивите за инвестиционните решения от гледна точка на ограничаване на пазарните и кредитните рискове. Така например, с последователното повишаване на кредитното качество на портфейлите от инструменти с фиксирана доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, се намали нивото на инвестиционния кредитен риск до допустими нива в условията на неблагоприятна лихвена среда за повечето развити икономики, създаваща заплахата от фалити. Паралелно с това продължаващата от началото на годината агресивна лихвена политика на централните банки, пораждаща очаквания за рецесия, бе солиден мотив за намаляване на ценовите рискове за инвестиционните портфейли посредством значителното редуциране на портфейлите от капиталови инструменти. Лекото възстановяване на пазарите и очертаващите се положителни трендове в края на годината обаче, само допринесоха за заличаване на временните негативни резултати в доходността, но не бяха достатъчно условие да бъдат отменени взетите по-рано мерки за намаляване на пазарните рискове.

На второ място, свързаните с инвестиционната доходност рискове, които се отнасят до резервите, гарантиращи плащанията към осигурените лица, също изискваха постоянно наблюдение и прецизно измерване. Продължи месечното отчитане и оценяване на риска от недостигане на минималната доходност за задължителните фондове за допълнително пенсионно осигуряване на база на ежедневно измервана пълзяща 24-месечна годишна доходност. За целите на по-прецизното измерване на риска от недостиг в Резерва за гарантиране на внесените брутни вноски по партии на осигурени лица при упражняване на правото им на пенсиониране, се разработи подробен методически инструментариум и база данни със статистическа и прогнозна информация за плащанията към пенсионерите при и след настъпване на пенсионна възраст.

Рисковете от оперативен характер и от несъответствие със законодателството бяха оценени в хода на регулярния годишен преглед по реда на Методиката за оценка на оперативните рискове и вътрешните Правила за съответствие и правомерност и за управление на риска от несъответствие и законовия риск с участието на Служителя по съответствие и ръководителя на ССВК. В резултат на извършената оценка се очертаха зоните, които изискват допълнителни и продължаващи мерки за подобрене, а именно – обслужването на клиентите и защитата на техните лични данни, и устойчивостта на информационните и комуникационните технологии, в т.ч. на информационните системи в Дружеството срещу кибератаки. По-нататъшната дигитализация на вътрешнофирмените бизнес-процеси остава във фокуса на дейностите по намаляване на оперативните рискове посредством автоматизиране на контролната среда.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

VII. Специализирани функции (продължение)

1. Звено за управление на риска (ЗУР) (продължение)

Ежемесечно ЗУР изготвяше и представяше на Председателя на УС отчети за риска в обхват, съобразен с определената от вътрешните правила периодичност на измерване и отчитане на наблюдаваните рискове, свързани с инвестициите и дейността на Дружеството и управляваните от него фондове. В отчетите намират място измерванията и оценките на рисковете, подлежащи на месечно и тримесечно отчитане, докато рисковете с годишен период на отчитане се оценяват посредством използваните показатели за измерване и се включват в Собствената оценка за риска на Дружеството.

Завишено внимание в отчетите се отделяше на факторите и събитията, влияещи върху оценките на законовия, политическия и репутационен риск за дейността на Дружеството в условията на политическа и икономическа нестабилност в страната, продължили в съчетание с усложнена международна обстановка. Завишените оценки на репутационния риск за Дружеството през годината налагаха внимателно проследяване на медийни публикации и изказвания относно допълнителното пенсионно осигуряване с предприемане на активни мерки за ограничаване на негативното им въздействие върху общественото мнение.

В изпълнение на изискванията по чл. 123е2 от КСО, ЗУР изготвя собствена оценка на риска, която представя в обобщен и сравним вид всички наблюдавани и управлявани от Дружеството рискове за дейността му и управляваните от него фондове. Тя служи за основа при определянето на мерки за привеждане на остатъчните рискове до допустимите им нива в съответствие с възприетия рисков профил на Дружеството и на управляваните от него фондове. Собствената оценка за риска се използва като основен инструмент при обосноваване и вземане на стратегически бизнес-решения от ръководството на Дружеството, като всяка набеязана цел се обвързва с нивото на допустимия за постигането ѝ риск при отчитане на съществуващата контролна среда и предприетите мерки за ограничаване и намаляване на негативното въздействие на присъщите рискови фактори.

2. Специализирана служба „Вътрешен контрол”

Специализираната служба за вътрешен контрол (ССВК) е създадена и работи в съответствие с изискванията на Наредба № 59 на КФН. За дейността си тя има действащи вътрешни правила, като съгласно тях ССВК изготвят годишни планове за извършване на различни видове проверки (текущ мониторинг и тематични). Резултатите от проверките се оформят в доклади, където се оценяват основните дейности и рискове за Компанията, при необходимост се предоставят препоръки за подобряване на вътрешно-контролната среда и дейностите във връзка с принципите за ефективност, ефикасност и икономичност. ССВК работи с всички структури и служители в Дружеството, съобразно заложените критерии и изисквания на действащите правила. Основната дейност на ССВК за изминалата 2023 г. се осъществява съгласно Годишния план за 2023 г., одобрения от Управителния съвет на ПОК „Доверие“ АД, който се изпълнява съобразно заложените дейности/проверки и срокове за изпълнение.

В обхвата на извършваните проверки и текущ мониторинг влизат следните основни области:

- съответствие на Компанията с изискванията на Наредби № 3, 9, 29, 34 и 61 на КФН;
- администриране на партии в трите фонда (УПФ, ППФ и ДПФ), както и целият процес по отпускане, актуализиране, изплащане, спиране, възстановяване и прекратяване на плащания, в т.ч. изплащане на пенсии и възстановяване на суми от фондовете;
- риска, свързан с инвестициите на управляваните фондове, както и структура на инвестиционния портфейл и съответствие с нормите;
- дейности по работа с осигурителни посредници и обслужване на клиенти;
- спазване изискванията на правила свързани с конфликт на интереси, лични сделки с финансови инструменти и др.;

VII. Специализирани функции (продължение)

2. Специализирана служба „Вътрешен контрол“ (продължение)

Извършват се и цялостни проверки на офис мрежа на Дружеството и вътрешни одити по информационна сигурност. Дейността на ССВК е разнородна и цели с извършваните проверки и мониторинг, да подпомогне ръководството за подобряване на системата за управление и контрол в ПОК „Доверие“ АД.

3. Функция по вътрешен одит

Функцията по вътрешен одит в ПОК „Доверие“ АД е създадена на основание чл. 123е, ал. 7 от КСО, като част от системата за управление на Компанията. Мястото на тази функция в организационната структура на Компанията цели да подсури възможността лицето, изпълняващо функцията по вътрешен одит, да изпълнява ефективно своите задължения по обективен, справедлив и независим, вкл. от другите оперативни функции, начин.

Целта, правомощията и отговорностите на вътрешния одит са дефинирани в Правилата за вътрешен одит на Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД, приети с решение по Протокол № 371 от 07.03.2019 г. на Управителния съвет, изменени и допълнени с решение по Протокол № 418 от 19.08.2021 г. на Управителния съвет, и са съобразени с Наредба № 59 на КФН.

През 2023 г., функцията по вътрешен одит се осъществяваше от вътрешен одитор, който, съгласно КСО, се избира и освобождава от Общото събрание на акционерите и отчита дейността си пред управителните и контролните органи на Компанията. Извършените одити следваха приетия от Управителния съвет план. Поставените с одит плана за 2023 г. цели на функцията по вътрешен одит в Компанията са изпълнени. В резултат на одитите, няма констатирани несъответствия или слабости в контролната среда с висока степен на риск.

VIII. Правна дирекция

През 2023 г. дейността на Правна дирекция се развиваше в следните направления:

- Принос към нормативна уредба по допълнителното пенсионно осигуряване, посредством участие в работни групи и обсъждания, изготвяне на предложения и становища по проекти на нормативни актове по допълнителното пенсионно осигуряване; изготвяне и/или съгласуване на въпроси до държавни органи и организации относно тълкуването и прилагането на нормативната уредба по допълнителното пенсионно осигуряване; комуникация с държавни органи и организации във връзка с дейността им, касаеща нормативната уредба по допълнителното пенсионно осигуряване и др.;

- Участие в работни групи, обсъждания и заседания на комитетите към БАДДПО, и подпомагане на дейността на самата Асоциация;

Всякакви въпроси от правно естество, свързани с дейността на Дружеството, включително:

- Разработване / съгласуване на проекти на вътрешни документи на Дружеството и на управляваните от него ФДПО и изготвяне на предложения за изменение и допълнение на действащите (при необходимост);

- Подготвяне на материали и проекти на документи за заседанията на Управителния и Надзорния съвет, Общото събрание на акционерите, Попечителските съвети и Консултативния съвет към Дружеството;

- Изготвяне на проекти на договори или участие при съставяне на договори, съвместно с другите структурни звена на Дружеството и изразяване на становище относно законосъобразността на сключваните от Дружеството или от управляваните от него ФДПО и ФИП, договори;

- Разработване на становища и указания до териториалната структура на Компанията по прилагане на нормативната уредба по допълнителното пенсионно осигуряване.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

VIII. Правна дирекция (продължение)

- Подпомагане на дейността на другите структурни звена на Компанията, относно юридическите аспекти на тяхната работа, изразяваща се в даване на становища, мнения и предложения, определяне на наследствени дялове в процеса по изплащане на средства на наследници във фондовете, управлявани от Компанията, и/или съгласуване на документи и материали, разработени от структурните звена, в т.ч. свързани с жалби и възражения от осигурени лица и техни наследници.

- Подготовка на споразумения и проучване на националната нормативна уредба във връзка с изпълнението на Програмата за център за киберзащита на VIG Groupe (Cyber Defense Center Program).

IX. Дирекция „Бизнес администрация“

Извършваните през годината дейности от Дирекция „Бизнес администрация“, включват:

- Обработка и разпределяне на входящи и изходящи потоци от кореспонденция, както с офиси от териториалната структура на компанията, така и с външни кореспонденти. През 2023 г., чрез системата за документооборот са регистрирани и разпределени общо 50 334 документа, съгласно приетите правила и процедури в Компанията;
- Цялостно обслужване на основния комуникационен център на Компанията – мейла Head;
- Регулярна дейност, съвместно с Дирекция „ИТ“, по повод ангажиментите на Компанията във връзка със стандарта ISO/IEC 27001/2013 (представител на Дирекцията осъществява функциите на Секретар на СИС). Подготовка и съдействие, съвместно с дирекция „ИТ“, за осъществяването на поредния надзорен одит за съответствие с изискванията на горепосочения стандарт;
- Актуализация и поддръжка на вътрешния сайт – изготвяне и публикуване на съобщения и други информационни материали. Поддръжка на потребителските акаунти и актуална контактна информация; и

Изготвяне на поздравителни картички за рожден ден на служителите.

X. Връзки с обществеността

Отдел „Връзки с обществеността“ продължи да изгражда и укрепва имиджа на ПОК „Доверие“ като изключително прозрачна и стабилна пенсионна компания със социално отговорна и екологична мисия чрез различни видове комуникационни канали, насочени към широката общественост.

Сред основните дейности на отдела е регулярно публикуване на прессъобщения и информация, реализиране на корпоративно-социални проекти, създаване на дигитално аудио визуално съдържание, както и осъществяване на медийни участия на експерти от Компанията, които повишават информираността за дейността на ПОК „Доверие“ и за пенсионната система в България. През 2023 г. Компанията се включи активно или бе партньор на събития като: Деветото издание на европейския „Ден без асансьори“ (No Elevators Day; 18-ата Световна среща на българските медии под надслов "Медии и свобода"; 31-то издание на церемонията по връчването на приза „Банка на годината“; Международна конференция, организирана от Европейската конфедерация PensionsEurope (SEEC Forum) и Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДЦПО); 10-ата кампания на "Капачки за бъдеще"; 21-то издание на образователната програма „Небанковия финансов сектор в България“, INVESTOR FINANCE FORUM, и др.

За поредна година ПОК „Доверие“ беше основен партньор на инициатива „40 до 40“ на Дарик радио, която открива и показва млади, успешни и талантиливи българи в различни сфери.

През есента, в рамките на ежегодната си инициатива „Социално активен ден“, екипът на Компанията почисти и облагороди района около рибарника край Панчаревското езеро, както и част от алеята между ВЕЦ „Кокаляне“ и язовирната стена.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XI. Човешки ресурси

През отчетната 2023 г., дейностите по управление и развитие на човешките ресурси бяха фокусирани към обезпечаването на годишните бизнес цели на Компанията с човешки ресурси в две направления, посредством повишаване на броя, но и качеството на персонала в звената по продажби, използвайки комплексни подходи в дейностите по набелязване и привличане на квалифицирани служители с висока степен на компетентност, както и повишаване компетенциите на настоящите служители чрез организирането на обучения с различна насоченост, включително и програма за обучение и въвеждане в работата през първите шест месеца.

1. Работна сила

Към 31.12.2023 г. списъчният брой на персонала в Компанията е 328 човека, от които 20 в продължителен отпуск за отглеждане на дете. Средно списъчният брой на персонала за цялата 2023 г. е 320 души, от които в продължителен отпуск за отглеждане на дете са били 26 служители.

Средната възраст на служителите е 43 години, като до 30 години са 29 човека, от 30 до 40 години са 102 човека, от 40 до 50 години са 102 човека, а над 50 години са 95 служителя. С висше образование са 254 служителя, а 74 са със средно образование, като преобладават жените – 252, при 76 мъже.

През 2023 г. в Компанията са назначени на работа 110 души.

Към 31.12.2023 г. числеността на персонала в звената по продажби възлиза на 181 души. Дейността по обслужването на клиенти се осъществява от 52 Експерти „Обслужване на клиенти“ и Консултанти по „ДПО“. Във функционалните звена работят 95 служители.

2. Подбор и оценка на персонала

През 2023 г. продължиха да се прилагат утвърдените и адаптирани процедури за подбор, с които се прилагат най-добрите световни практики. При подбора, като подход, се прилага компетентностен модел, при който за всяка позиция първо се дефинират основните функции на длъжността, след което и ключовите компетенции и поведения необходими за успешното изпълнение на съответните функции и задължения. За анализ и оценка на дейностите по подбора на кадри се използват и резултатите от емпиричните изследвания на Служба „Вътрешен контрол“ за предизвикателствата при подбора, назначаването, адаптацията и удовлетвореността на служителите. На базата на тази комплексна информация се осъществява дейността по привличането на кадри, които в най-голяма степен притежават и демонстрират предварително дефинираните и търсени от компанията компетенции.

Процедурите по атестиране на служителите се осъществява периодично под формата на 360-градусова обратна връзка базирана на компетентностен модел, който включва набор от общи, мениджърски и професионални компетенции, всяка от които дефинирана от конкретни поведения. След приключването на процеса по атестиране, служителите получават структурирана обратна връзка от преките си ръководители, като на база на резултатите се изготвят и индивидуални планове за развитие. За всички служители участвали в процедурата, текущо се проследява прогреса по индивидуалните планове и в края на годината се осъществяват нови атестации.

3. Обучение на персонала

Всички новоназначени служители преминават през специализирано индивидуално и/или групово ориентировъчно обучение. По време на тези обучения се дават базисни знания за пенсионните продукти предлагани от Компанията и дейностите по основните направления на работа.

За нуждите на обучението на служителите в звената по продажби в компанията, през 2023 г. продължи провеждането на въвеждащо и надграждащо обучение, което е изцяло насочено в посока повишаване на знанията и компетенциите свързани с предлаганите от компанията продукти и техники за продажбата им, надграждане на финансовите компетенции свързани с дейността по ДПО, както и инвестиционната политика на Компанията.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XI. Човешки ресурси (продължение)

3. Обучение на персонала (продължение)

През отчетната година дирекция „Човешки ресурси“ организира 18 групови обучения в които взеха участие общо 125 служителя. Преди стартиране на обученията служителите полагат тестове (входно ниво) за определяне степента на компетентност, последвани от финални тестове след приключването на обученията. На финала на всяко групово обучение участниците попълват формуляр за обратна връзка. На базата на информацията от формулярите за обратна връзка се изготвя анализ на ефективността на всяко едно обучение и до каква степен са постигнати предварително заложените цели на обучението.

В продължение на политиката си за развитие и повишаване квалификацията на служителите, през 2023 г. ПОК „Доверие“ продължи да съфинансира обучението във висши учебни заведения на свои служители. В допълнение, Компанията предоставя възможността, изцяло да финансира обучителни курсове по английски език в специализиран езиков център за свои служители, давайки им възможност да повишат степента на владеене на езика независимо от моментното ниво на владеене.

4. Социална политика на Компанията към служителите

За високата мотивация и удовлетвореност на служителите в Компанията спомага и утвърдилата се социално отговорна политика. На всички служители се осигурява допълнително пенсионно осигуряване, допълнително здравно застраховане, застраховка „Живот“ и еднократни плащания при определени значими събития в живота на всеки човек. Непрекъснато се подобряват условията за работа за персонала, чрез изпълнението на програмата за обезпечаване на здравословни и безопасни условия на труд. Спазват се всички изисквания на нормативната база. Обновява и модернизира се използваното офис оборудване и офис техника. Всички офиси на Компанията отговарят на най-съвременните изисквания за екология, здраве и безопасност при работа.

XII. Контрол на приходите

Дейността на специализираното структурно звено в Дружеството по отношение контрола на приходите, се изразяваше в следното през отчетната 2023 г.:

– Дейност по събиране на липсващи осигурителни вноски: текущо наблюдение и контрол на постъпленията на определени осигурители съгласно утвърдените „Мерки за повишаване на събираемостта на осигурителните вноски по ДЗПО“. Своевременно бяха проверявани постъпили запитвания от осигурени лица с искане за изясняване на причините за непревеждане на вноските, проверка на коректността на осигуряването и предприемане на действия за превод на липсващите вноски. В тази връзка са изпращани сигнали до НАП;

– Извършване на проверки и предприемане на необходимите действия, относно корекции на ЕГН или лични данни на осигурени лица.

– Установяване на двойни вноски при изплащане на суми от фондове за ДЗПО: продължи дейността по утвърдена процедура за установяване на дублирани вноски, при подготовката на разпореждания за изплащане на средства на наследници на осигурени лица и пенсионери. Целта е прецизна проверка на всеки случай поотделно, уведомяване на НАП с оглед до датата на изплащане на средствата да бъдат извършени корекции от страна на осигурителя на дублираните и преведени дължимите вноски. През 2023 г. по тази процедура са изпратени до НАП 309 броя искания за проверка на коректността на осигуряване на 1 191 лица с обща сума на дублираните вноски в размер на 66 281 лв.

– Възстановяване на сторна по закрити партии: във връзка с извършваните от НАП прихващания на вноски на осигурени лица със закрити партии се подготвят искания до НАП за възстановяване на сторнираните суми по утвърдена вътрешна процедура. Периодично се извършва последващо следене на изпратените искания до НАП и постъпването на поисканите суми. През 2023 г. са изпратени 85 броя искания до НАП за 713 лица със закрити партии.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ХII. Контрол на приходите (продължение)

Дейността на специализираното структурно звено в Дружеството по отношение контрола на приходите, се изразяваше в следното през отчетната 2023 г. (продължение):

– Контрол по прехвърляне от / в други фондове: служители от отдела продължават да осъществяват постоянен контрол на регистрираните заявления за прехвърляне във фондовете, управлявани от ПОК „Доверие“ чрез установена процедура за ежедневно маркиране на регистрирани заявления, за които следва да се предприемат допълнителни действия – отстраняване на технически грешки в документа, събиране на придружаващи документи, или попълване на ново заявление. Информация за маркираните заявления се публикува ежедневно от отдела във вътрешния информационен сайт на Дружеството - „Информация за нередовни заявления за прехвърляне в УПФ и ППФ Доверие“.

Към 31.12.2023 г. отделът е закрит в структурата на ПОК „Доверие“, като част от функциите му са прехвърлени към други дирекции.

ХIII. Дирекция „Стратегически анализи и прогнози“

В последното тримесечие на 2023г бе създадена дирекция „Стратегически анализи и прогнози“. Нейната задача е да подпомага както стратегическите планове на Компанията, така и усъвършенстването на регулаторната рамка на втория и третия стълб на пенсионната система, за да се постигне оптимален коефициент на заместване на пенсионния доход на осигурените лица спрямо последния им трудов доход.

ХIV. Финанси, инвестиции и счетоводство

1. Провеждани инвестиционни политики през 2023 г.

Провежданите инвестиционни политики на ДПФ, ППФ, УПФ, ФИПП и ФРП Доверие през 2023 г. се характеризираха преди всичко с промяна на разпределението на активи в портфейлите, посредством което да бъдат посрещнати възможно най-добре предизвикателствата на световната икономика и да бъдат защитени в максимална степен средствата на осигурените лица. Важна съставна част при осъществяване на дейността по инвестиране на средствата на осигурените лица и пенсионерите в компанията е спазването на етични правила и придържането към социално отговорна политика. Принципите и забранените практики при инвестиране на средствата на ФДПО и ФИП, управлявани от Компанията, са залегнали и са основна съставна част от Етичния кодекс на ПОК „Доверие“ АД.

2. Анализ на пазара по географски региони

2.1. България

Взимайки предвид макроикономическата обстановка в България и състоянието на капиталовия пазар през 2023 г., ПОК „Доверие“ АД предприе следните действия при управлението на инвестиционните портфейли на ДПФ Доверие, ППФ Доверие и УПФ Доверие:

- Намали експозицията към български държавен дълг поради свиването на спредовете и увеличаващ се потенциал за реализация на капиталови печалби;
- Частично закриване на инвестициите на ФДПО в дялове на колективни инвестиционни схеми;
- Извършване на ограничен брой покупки на акции на БФБ–София след задълбочен количествен и качествен анализ на финансовото състояние на емитента и перспективите му за развитие. Превес се даде на компаниите с прозрачно корпоративно управление;
- Поради натрупаният в историята негативен опит при инвестиране в корпоративни облигации от българските компании, инвестициите в този финансов инструмент бяха ограничени.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XIV. Финанси, инвестиции и счетоводство (продължение)

2. Анализ на пазара по географски региони (продължение)

2.2. Чужбина

Отчитайки изключително волатилната среда на международните капиталови пазари, ПОК „Доверие“ АД предприе следните действия при управлението на инвестиционните портфейли на ДПФ Доверие, ППФ Доверие, УПФ Доверие, ФИПП Доверие и ФРП Доверие:

- Пенсионните фондове намалиха инвестициите в дялови инструменти инвестиращи на капиталови пазари на ЕС и САЩ;
- Откриване на инвестиции в чуждестранни корпоративни облигации с висок кредитен рейтинг и перспективи за капиталови печалби;
- Увеличаване на експозицията на фондовете към държавни ценни книжа от Европа, САЩ, Латинска Америка, Азия и др.

3. Корпоративни облигации

В качеството си на държатели на корпоративни облигации, издадени от български емитенти, ФДПО, управлявани от ПОК „Доверие“ АД, посредством дирекция ФСИ, бяха активен участник в проведените общи събрания на облигационерите през годината.

4. Участие в ОСА и ОСО

През 2023 г. упълномощени представители на ПОК „Доверие“ АД присъстваха и взеха активно участие в общо 15 общи събрания на акционерите и общи събрания на облигационерите на български емитенти на ценни книжа.

Това е резултат от продължаващото прилагане на приетата политика от Дружеството за присъствие на всички общи събрания на акционерите и общи събрания на облигационерите на български емитенти, в чиито ценни книжа ПОК „Доверие“ АД и управляваните от нея пенсионни фондове са инвестирали.

Чрез поставяне на актуални въпроси, предлагане на решения и последващо гласуване, на тези събрания представителите на ПОК „Доверие“ АД защитиха интересите на Компанията и на управляваните от нея пенсионни фондове.

На ръководствата на отделните дружества бяха поставени и в последствие дискутирани въпроси, както за постигнатите резултати, така и за очакванията относно бъдещото развитие на управляваните от тях компании. На общите събрания на облигационерите, представителите на ПОК „Доверие“ АД направиха редица предложения за гласуване, които имаха за цел намаляване на кредитния риск на емитентите и гарантиране на безпроблемно обслужване на техните дългове. Също така представителите гласуваха против всички предложения, които по някакъв начин биха накърнили интересите на осигурените лица чрез ПОК „Доверие“ АД и управляваните от нея пенсионни фондове в качеството им на акционери или облигационери.

Участието на представители на ПОК „Доверие“ АД в някои общи събрания имаше ключова роля за приемането на едно или друго решение, което от своя страна потвърждава необходимостта за активно участие във всяко едно от тях. В резултат на приетите решения на общите събрания редица емитенти започнаха да стават по-прозрачни и да подобряват прилаганите от тях корпоративни практики.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XIV. Финанси, инвестиции и счетоводство (продължение)

5. Кредитен рейтинг

На база сключен договор между ПОК „Доверие“ АД и Българска агенция за кредитен рейтинг АД през 2023 г. се извърши годишна актуализация на присъдения рейтинг на ПОК „Доверие“ АД и управляваните от нея пенсионни фондове.

След приключване на периодичния мониторинг през 2021 г. БАКР запази дългосрочен кредитен рейтинг А- на ПОК „Доверие“ АД и рейтинг А-рf на ДПФ Доверие, ППФ Доверие и УПФ Доверие, със стабилна перспективата. През 2010 г. за първи път от БАКР бе присъден и краткосрочен кредитен рейтинг А-2 на ПОК „Доверие“ АД, който беше потвърден през 2023 г.

6. Управление на риска

Както и други сходни бизнеси, ПОК „Доверие“ АД също е изложена на рискове, произтичащи от използването на финансови инструменти.

В обичайната си дейност Дружеството е изложено на следните рискове:

- Кредитен риск;
- Пазарен риск, в т.ч. промяна в пазарната стойност или в паричния поток във връзка с промени в лихвените проценти;
- Валутен риск;
- Ликвиден риск;
- Регулаторен риск.

Управителният съвет има общото задължение за определяне на целите и политиките в областта на управление на риска в Дружеството, като са делегирани права за оперативното управление на процесите, така че да се осигури ефективно постигане на целите и следване на политиките в рамките на финансовата дейност. Общата цел и политиките са в посока на оптимизация на риска без ненужно да се достигне до намаляване на конкурентността и гъвкавостта на Дружеството.

Кредитният риск е рискът от финансова загуба, ако насрещна страна по финансов инструмент не успее да изпълни договорен ангажимент. За Дружеството този риск произтича основно от облигационната част на портфейла и паричните средства и депозитите.

За нуждите на оценката Дружеството ползва външни източници на информация, основно международно признати агенции. Когато такава информация не е налична, се използва вътрешна оценка на кредитоспособността на емитента, която включва първоначално анализ на информацията в проспекта, а последващо след листването на борсата и на тримесечните и годишните финансови отчети.

Пазарният риск произтича от притежаваните от Дружеството лихвоносни, търгуеми и деноминирани в чужда валута финансови инструменти. Това е рискът от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци според промени в лихвените проценти, валутните курсове или други пазарни фактори. Рискът от промяна в лихвените проценти се формира основно от притежаваните в портфейла дългови ценни книжа с фиксиран купон.

Управлението на риска се извършва чрез диверсификация между книжа с фиксиран и променлив купон. Дружеството анализира риска от промяна на лихвените проценти периодично. Прилага се симулационен анализ, като в резултат на анализа ръководството счита, че реалистично възможен сценарий е промяна (увеличение) в лихвените проценти с 75 базисни пункта.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XIV. Финанси, инвестиции и счетоводство (продължение)

6. Управление на риска (продължение)

Дружеството няма дейности извън територията на Република България и както приходите, така и разходите са в местна валута. Независимо, че функционалната валута е български лев, Дружеството е изложено на риск от промяна на валутните курсове, произтичащ основно от финансови инструменти, деноминирани в други валути, освен лева и евро. За да се намали рискът от евентуално неблагоприятно изменение в бъдеще на курса между евро и лев, преобладаващата част от инвестициите на Дружеството са деноминирани в евро. За управление на валутния риск се използват форуърдни сделки, сключвани за период до един месец и подновявани на датата на падежа с няколко банки на местния пазар.

Ликвиден риск възниква за Дружеството, ако то среща затруднения да изпълни свой финансов ангажимент изцяло и навреме. Политика на Дружеството е да се осигури по всяко време възможността наличните парични средства да са най-малко достатъчни да покрият задълженията, когато са дължими. За постигането на тази цел се поддържат наличности и еквиваленти в размер най-малко равен на изискванията за 30-45 дни.

Дружеството е обект на регулации, определени в КСО и в Наредби, издадени от КФН. Регулаторен риск възниква от възможността определени регулации и изисквания към инвестициите да бъдат променени, а сроковете за провеждане на дейността в съответствие с новите изисквания да са кратки.

7. Взаимодействие с банка-попечител и инвестиционни посредници

Банка-попечител

През 2023 г. продължи успешното сътрудничество с банката попечител във връзка с неударжане при източника и/или последващо възстановяване на данъци от чуждестранни емитенти предвид приложимите спогодби за избягване на двойно данъчно облагане между Република България и съответната държава и данъчната нормативна уредба на съответната държава по отношение на доходи, получени от неместни за държавата лица. Във връзка с предходното, от страна на банката бе извършена цялостна оптимизация на администрирането на чуждестранния регистър ценни книжа по отношение на финансовите инструменти, притежавани от ФДПО.

През годината продължи работата на база сключените през 2010 г. допълнителни споразумения към договорите за попечителски услуги, предлагащи съпоставимо атрактивни условия по отношение на размера на таксите във връзка с трансферите на ценни книжа и поддържането на регистри на финансови инструменти, издадени от емитенти, регистрирани извън Република България спрямо другите банки, осъществяващи попечителски услуги в страната.

8. Актуализация и поддръжка на секции във външния сайт на компанията

През годината Направление „Финанси, счетоводство и инвестиции“ участва активно в разработването на предложения за допълнения и изменения във външния сайт на Компанията, както и в ежедневната и ежемесечна актуализация на информацията в него. Поддържаните от Дирекцията раздели са: инвестиционна политика, портфейли, анализ, резултати и други.

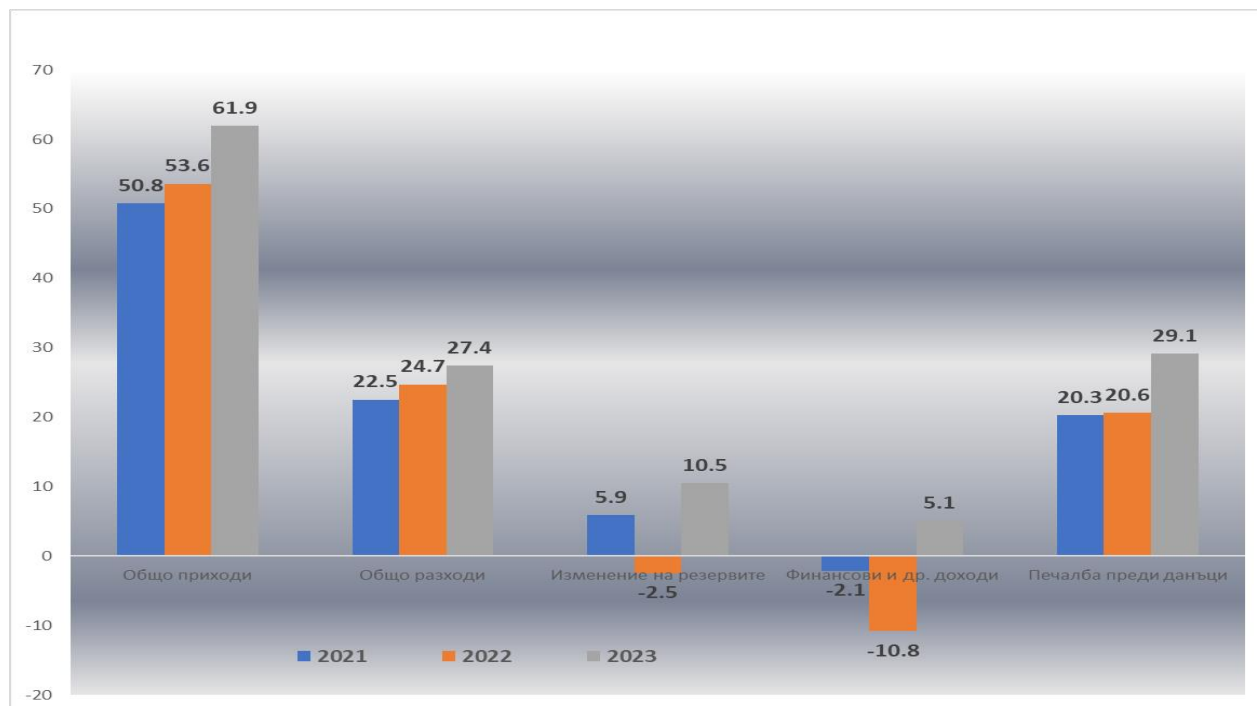
9. Резултати от дейността

ПОК „Доверие“ АД завършва отчетния период с реализирана печалба за годината преди данъчно облагане в размер на 39 587 хил. лв. (2022 г.: печалба преди данъчно облагане в размер на 18,235 хил. лв). Представената печалба реализирана за годината е тази преди данъчно облагане и след приспадане на специализирани резерви по закон за сметка на печалбата.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XIV. Финанси, инвестиции и счетоводство (продължение)

10. Финансови показатели

Горепосочената графика отразява ръст на приходите спрямо 2022 г., увеличение на разходите, заделените резерви се увеличават значително спрямо 2022 г., нетните приходи от инвестиции също се увеличават значително спрямо 2022 г., тези изменения водят резултативно до увеличение на печалбата преди данъци с приблизително 50% спрямо 2022г.

Управление на капитала

С промените през 2021 год. в КСО, уреждащи изцяло фазата на изплащане, се въведоха и ключови изисквания към капитала на пенсионноосигурителните дружества и неговото управление:

- Въведе се изискване за увеличение на минималния размер на капитала на пенсионноосигурителните дружества от 5 млн. лева на 7.5 млн. лева. Това изискване не засегна ПОК „Доверие“ АД, тъй като размерът на регистрирания и изцяло внесен акционерен капитал е 15,004 хил. лева;
- Въведе се изискване за наличие на собствените средства за покриване на границата на платежоспособност. Границата на платежоспособност е минималният размер на собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, който е необходим като допълнителна гаранция за изпълнение на поетите задължения за изплащане на пожизнени пенсии и на разсрочени плащания с поети гаранции. Границата на платежоспособност възлиза на 4% от капитализираната стойност на тези пенсии и разсрочени плащания, но не по-малко от 7.5 млн. лева. Пенсионноосигурителното дружество следва да поддържа най-малко 75% от собствените средства, покриващи границата на платежоспособност в държавни дългови ценни книжа, корпоративни облигации и влогове в банки. Структурата, елементите, изчисляването и т.н. във връзка със собствените средства и границата на неплатежоспособност са дефинирани с Наредба №10 от 29.06.2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове. Към 31 декември 2023 г. Компанията отговаря на поставените изисквания.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XIV. Финанси, инвестиции и счетоводство (продължение)

10. Финансови показатели (продължение)

Управление на капитала (продължение)

Също така, като акционерно дружество, ПОК „Доверие“ АД изплаща дивиденди на своите акционери, спазвайки изискването чистата стойност на имуществото ѝ (разликата между стойността на правата и задълженията съгласно отчета за финансовото състояние), намалена с дивидентите, подлежащи на изплащане, да е не по-малка от сумата на капитала на Компанията, фонд "Резервен" и другите фондове, които Компанията е длъжна да образува по закон или устав, и без това да нарушава горепосочените изисквания на КСО.

Към 31.12.2023 г. ключовите показатели са както следва:

	2023 г.	2022 г.
Съотношение на размера на собствените средства към границата на платежоспособност в процент	797.23%	679.7%
Съотношение на ликвидните средства и текущите задължения	12.55	11.87

Изискванията за капитала се преглеждат месечно и са обект на отчетност пред регулатора КФН.

Допълнително, целите, които Дружеството следва при управлението на капитала, са да се осигури спазването на принципа на действащо предприятие, като това да даде възможност и за адекватна възвращаемост за акционерите с оглед на нивото на риска.

11. Информация за услуги, предоставени от независимите одитори

Начислените през 2023 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит са, както следва: за “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД – 117 хил. лв. с включен ДДС, за Кроу България Одит ЕООД – 56 хил. лв. с включен ДДС. През 2023 г. Дружеството е начислило суми за други, несвързани със законов одит, услуги, предоставени от регистрираните одитори или от членове на съответната мрежа, на обща стойност 37 хил. лв. за “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД и 11 хил. лв. за Кроу България Одит ЕООД с включен ДДС.

За 2023 г. и към датата на този доклад “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД предостави, или е в процес на предоставяне на Дружеството, на следните услуги:

- Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС;
- Преглед на Груповия пакет за финансово отчитане, изготвен за годината завършваща на 31 декември 2023 г., в съответствие с инструкциите издадени от Виена Иншурънс Груп;
- Ангажимент за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. по утвърдените от заместник-председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор” към Комисията за финансов надзор („КФН“) образци. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400; и
- Ангажименти за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на системата за управление към 31.12.2023, с която Дружеството следва да разполага, съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

XIV. Финанси, инвестиции и счетоводство (продължение)

11. Информация за услуги, предоставени от независимите одитори (продължение)

За 2023 г. и към датата на този доклад Кроу България Одит ЕООД предостави, или е в процес на предоставяне на Дружеството, на следните услуги:

- Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС;
- Ангажимент за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. по утвърдените от заместник-председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор” към Комисията за финансов надзор („КФН“) образци. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400 – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури; и
- Ангажименти за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на системата за управление към 31.12.2023 г., с която Дружеството следва да разполага, съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

През м. март 2024 г. Председателят на Надзорния съвет на ПОК “Доверие” АД оповести, че г-жа Светла Несторова е избрана за член на Управителния съвет на ПОК “Доверие”, който впоследствие да поеме функциите на г-жа Даниела Петкова, доскоро Председател на УС. Г-жа Петкова се оттегля след като беше начело на Компанията от 30 години.

Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет, всички необходими одобрителни и регистрационни процедури по вписването на г-жа Светла Несторова са приключили.

Няма значими събития след отчетната дата, които имат ефект върху финансовия отчет към 31 декември 2023 г.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на отчетния период и неговите финансови резултати и парични потоци. Ръководството е изготвило приложения тук финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети в Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика при изготвянето на финансовите отчети към 31 декември 2023 г.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСФО, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

При изготвянето на настоящия доклад са използвани данни от:

- Финансовия отчет за 2023 г.;
- Отчет за реализираната доходност в управляваните пенсионни фондове;
- КФН – Статистика и анализ на осигурителния пазар (предварителни данни за 2023 г.); и
- Статистика на БНБ, НОИ, НСИ, Национална Агенция по заетостта.

Този доклад за дейността е одобрен за издаване от Управителния съвет на дата 25 март 2024 г.

Докладът за дейността е одобрен от Управителния съвет и е подписан от негово име от:

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Светла Иванова Несторова-Асенова
Председател на УС

25 март 2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември

	Бел.	2023 г. ХИЛ.ЛВ.	2022 г. ХИЛ.ЛВ.
Приходи от такси и удръжки			
-Доброволен пенсионен фонд		1,611	319
-Професионален пенсионен фонд		3,957	3,541
-Универсален пенсионен фонд		56,217	49,673
-Фонд за изплащане на пожизнени пенсии		42	17
-Фонд за разсрочени плащания		113	52
Общо приходи от такси и удръжки	8	61,940	53,602
Оперативни разходи за управление на пенсионните фондове			
Разходи за персонала	9	(13,528)	(12,464)
Признаване на разходи за постигане на договори	16	(2,974)	(2,016)
Други оперативни разходи	10	(12,870)	(11,970)
Общо оперативни разходи		(29,372)	(26,450)
Други приходи		176	362
Резултат от управлението на пенсионните фондове		32,744	27,514
Изменение на пенсионни резерви	20.4	-	84
Нетни печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата		4,917	(10,383)
Лихви от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата		1,990	1,069
Финансови приходи	11	-	-
Финансови разходи	11	(64)	(49)
Печалба преди данъци		39,587	18,235
Разходи за данъци	23	(2,914)	(2,088)
Печалба за периода		36,673	16,147
Друг всеобхватен доход за периода		-	-
Общо всеобхватен доход за периода		36,673	16,147

Бележките от страница 6 до 65 са неразделна част от финансовия отчет.

Настоящият финансов отчет е одобрен от ръководството на Компанията на 25.03.2024 г.

Татяна Красиминова Колева
Съставител

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Светла Иванова Несторова-Асенова
Председател на УС

Съгласно доклад на независимите одитори:

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

За „Кроу България Одит“ ЕООД

Джок Нюнан
Прокурис
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември

	Бел.	31.12.2023 г. хил.лв.	31.12. 2022 г. хил.лв.
АКТИВИ			
Парични средства и еквиваленти	12	30,573	20,576
Банкови депозити	12.1	2,004	-
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	13	80,376	74,504
Вземания от пенсионните фондове	14	3,809	2,985
Имоти, машини и оборудване	17	5,320	4,644
Активи с право на ползване	25	1,546	1,879
Нематериални активи	18	629	622
Други активи	15	1,015	945
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти	16	14,235	12,582
Отсрочен данъчен актив	23	182	169
ОБЩО АКТИВИ		139,689	118,906
ПАСИВИ			
Задължения към свързани лица	24	410	345
Други задължения	19	1,482	1,297
Задължения за корпоративен данък		228	147
Задължения към персонала		1,326	1,271
Задължения за планове с дефинирани доходи	21	487	375
Задължения по лизинги	25	1,534	1,872
Пенсионен резерв ДПФ	20.4	1,444	1,642
Резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии	20.3	618	618
ОБЩО ПАСИВИ		7,529	7,567
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Регистриран капитал	22.1	15,004	15,004
Резерви за гарантиране на минимална доходност	20.1	31,962	25,625
Резерв за гарантиране на брунтите вноски в УПФ	20.2	25,424	21,387
Резерви по Търговския закон	22.2	1,562	1,562
Неразпределена печалба		58,208	47,761
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		132,160	111,339
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		139,689	118,906

Бележките от страница 6 до 65 са неразделна част от финансовия отчет.

Настоящият финансов отчет е одобрен от ръководството на Компанията на 25.03.2024 г.

Татяна Красимирова Колева
Съставител

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Светла Иванова Несторова-Асенова
Председател на УС

Съгласно доклад на независимите одитори:

За “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД

За „Кроу България Одит” ЕООД

Джок Нюнан
Прокурис
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември

	Бел.	2023 г. /хил. лв./		2022 г. /хил. лв./			
		Постъпления	Плащания	Постъпления	Плащания		
Парични потоци от оперативна дейност							
Парични потоци от/към ПФ		61,751	870	53,797	176		
Парични потоци от/към резерва за гарантиране на брутните вноски на други ПОД		381	442	345	290		
Парични потоци, свързани с търговски контрагенти		189	9,565	236	12,510		
Парични потоци, свързани с текущи финансови активи		263,136	265,693	383,957	402,867		
Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други		2,847	-	4,055			
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		-	12,274	3	11,559		
Парични потоци, свързани с комисионни на осигурителни посредници		6	4,556	14	1,990		
Парични потоци, свързани с банкови такси и комисионни		686	1,925	47	1,825		
Парични потоци от операции с чуждестранна валута		7	10	5	4		
Платени и възстановени данъци върху печалбата		-	2,847	-	2,106		
Плащания при разпределения на печалби		-	15,754	-	15,604		
Други парични потоци от основна дейност		106	836	20	849		
Всичко парични потоци от оперативна дейност		329,109	314,772	442,479	449,780		
Парични потоци от инвестиционна дейност							
Парични потоци, свързани с нетекущи материални и нематериални активи		9	1,454	-	653		
Парични потоци, свързани с текущи финансови активи		-	-	-	-		
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност		9	1,454	-	653		
Парични потоци от финансова дейност							
Плащания на задължение по лизингови договори		-	939	-	818		
Всичко парични потоци от финансова дейност		-	939	-	818		
Изменение на паричните средства през периода		329,118	317,165	11,953	442,479	451,251	(8,772)
Парични средства в началото на периода	12			20,576		29,348	
Парични средства в края на периода	12			32,529		20,576	

Бележките от страница 6 до 65 са неразделна част от финансовия отчет.

Настоящият финансов отчет е одобрен от ръководството на Компанията на 25.03.2024 г.

Татяна Красиминова Колева
Съставител

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Светла Иванова Несторова-Асенова
Председател на УС

Съгласно доклад на независимите одитори:

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

За „Кроу България Одит“ ЕООД

Джок Нюнан
Прокурис
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31 декември

	Основен капитал	Резерви	Печалби и загуби	Резерви за гарантиране на минимална доходност	Резерви за гарантиране на брунтните вноски в УПФ	Общо
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Към 01 януари 2022 г.	15,004	1,562	44,850	27,819	21,567	110,802
Всеобхватен доход за периода						
Текуща печалба	-	-	16,147	-	-	16,147
Друг всеобхватен доход за периода						
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	16,147	-	-	16,147
Сделки с акционери отчетени в собствения капитал						
Дивиденди	-	-	(15,604)	-	-	(15,604)
Общо сделки с акционери	-	-	(15,604)	-	-	(15,604)
Освобождаване на резерв за гарантиране на минимална доходност УПФ и трансфериране в резерв за гарантиране на брунтните вноски в УПФ	-	-	2,194	(2,194)	-	-
Увеличение на резерви за гарантиране на минимална доходност	-	-	174	-	(174)	-
Увеличение на резерв за гарантиране на брунтните вноски в УПФ от собствени средства	-	-	-	-	(61)	(61)
Нетен трансфер на резерв за гарантиране на брунтните вноски в УПФ от/(към) други пенсионно-осигурителни дружества	-	-	-	-	55	55
Към 31 декември 2022 г.	15,004	1,562	47,761	25,625	21,387	111,339

Бележките от страница 6 до 65 са неразделна част от финансовия отчет.

Настоящият финансов отчет е одобрен от ръководството на Компанията на 25.03.2024 г.

Татяна Красиминова Колева Съставител	Мирослав Крумов Маринов Изпълнителен директор	Светла Иванова Несторова-Асенова Председател на УС
---	--	---

Съгласно доклад на независимите одитори:

За “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД

За „Кроу България Одит” ЕООД

Джок Нюнан
Прокурист
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, завършваща на 31 декември

	Основен капитал	Резерви	Печалби и загуби	Резерви за гарантиране на минимална доходност	Резерви за гарантиране на брутни вноски в УПФ	Общо
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Към 01 януари 2023 г.	15,004	1,562	47,761	25,625	21,387	111,339
Всеобхватен доход за периода						
Текуща печалба	-	-	36,673	-	-	36,673
Друг всеобхватен доход за периода						
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	36,673	-	-	36,673
Сделки с акционери отчетени в собствения капитал						
Дивиденди	-	-	(15,754)	-	-	(15,754)
Общо сделки с акционери	-	-	(15,754)	-	-	(15,754)
Увеличение на резерв за гарантиране на минимална доходност	-	-	(6,337)	6,337	-	-
Увеличение на резерв за гарантиране на брутни вноски в УПФ от собствени средства	-	-	(4,135)	-	4,135	-
Намаление на резерв за гарантиране на брутни вноски в УПФ от превод към УПФ за допълване на партиди	-	-	-	-	(36)	(36)
Нетен трансфер на резерв за гарантиране на брутни вноски в УПФ от/(към) други пенсионно-осигурителни дружества	-	-	-	-	(62)	(62)
Към 31 декември 2023 г.	15,004	1,562	58,208	31,962	25,424	132,160

Бележките от страница 6 до 65 са неразделна част от финансовия отчет.

Настоящият финансов отчет е одобрен от ръководството на Компанията на 25.03.2024 г.

Татяна Красиминова Колева
Съставител

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Светла Иванова Несторова-Асенова
Председател на УС

Съгласно доклад на независимите одитори:

За “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД

За „Кроу България Одит” ЕООД

Джок Нюнан
Прокурист
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

ПОК „Доверие“ АД („Дружеството“, „Компанията“) е акционерно дружество, регистрирано на 09 май 1994 година в град София. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 831190986.

Седалището и адресът на управление е София, Община Изгрев, ул. Тинтява № 13Б, вх. А, ет. 7.

Основната дейност на Дружеството е свързана с администрирането и управлението на пенсионни фондове по смисъла на Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Към датата на финансовите отчети Дружеството управлява следните пенсионни фондове:

- Доброволен пенсионен фонд (ДПФ) – регистриран на 3 ноември 2000 г.;
- Професионален пенсионен фонд (ППФ) – регистриран на 28 ноември 2000 г.;
- Универсален пенсионен фонд (УПФ) – регистриран на 13 февруари 2001 г.;
- Фонд за разсрочени плащания (ФРП) – регистриран на 9 септември 2021 г.;
- Фонд за изплащане на пожизнени пенсии (ФИПП) – регистриран на 28 септември 2021 г.

Основният капитал на ПОК Доверие АД е в размер на 15,004 хиляди лева, изцяло внесен, състоящ се от 15,004,165 броя поименни, безналични акции с номинал от 1 лев.

2. НОРМАТИВНА УРЕДБА И ПЕНСИОННИ ПРОДУКТИ

Пенсионноосигурителните дружества (ПОД) са акционерни дружества, регистрирани по Търговския закон, с минимално изискуем капитал от 7.5 милиона лева и се лицензират с единствена дейност управление на пенсионни фондове. Дейността на Дружеството и управляваните от него пенсионни фондове се регулира от Кодекса за социално осигуряване (КСО) и съответните поднормативни актове и съответно се контролира от Комисията за финансов надзор (КФН).

Във връзка с приетата Наредба №3/24.09.2003 г. на КФН за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, през 2023 г. бяха извършени четири пъти прехвърляния на средства към допълнителни задължителни пенсионни фондове, управлявани от други ПОД.

Съгласно изискванията на КСО и Наредба №9/19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионно осигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (Наредба №9), издадена от председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), от 1 юли 2004 г. се въведе отчитане на средствата на осигурените лица едновременно в лева и в брой дялове. Дружеството следва ежедневно да определя броя дялове във всеки фонд за допълнително пенсионно осигуряване поотделно, както и стойността на нетните им активи, а като резултативна величина и цената на един дял. Стойността на дяловете се определя ежедневно до 18:00 часа и се обявява във всеки офис на Дружеството, както и в Интернет страницата му. С Наредба №9 се въведоха правила за единна оценка на финансовите активи по справедлива стойност, с което допълнително се увеличи възможността за сравнение на инвестиционните резултати на фондовете.

Стойността на един дял към последния работен ден на 2023 г. по фондове е:

- Доброволен пенсионен фонд – 1.91092
- Професионален пенсионен фонд – 1.79733
- Универсален пенсионен фонд – 1.77622

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.НОРМАТИВНА УРЕДБА И ПЕНСИОННИ ПРОДУКТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

С правното уреждане на фазата на изплащане, считано от месец септември 2021 г., се предлагат следните пенсионни продукти при осигуряване в универсален пенсионен фонд:

Видове пенсии и разсрочено изплащане

Допълнителна пожизнена пенсия за старост

Едно осигурено лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост (вкл. и до една година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО), при условие че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на пенсия, в размер, не по-малък от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО. Допълнителната пожизнена пенсия за старост представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена дата до неговата смърт, чийто размер не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му (чл. 167, ал. 3 от КСО).

Пенсионноосигурителното дружество, чрез фонда за изплащане на пожизнени пенсии, предоставя следните видове пенсии:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;
2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане (по избор на лицето, между 2 и 10 години);
3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

Единствената разлика между предлаганите по-горе пенсионни продукти е по отношение на правата на наследниците на починал пенсионер. При смърт на пенсионер с пожизнена пенсия по т.2 преди изтичане на периода на гарантираното изплащане, на наследниците се изплаща еднократно настоящата стойност на дължимите му плащания до края на периода на гарантирано изплащане, а при смърт на пенсионер с пожизнена пенсия по т.3 по време на разсроченото изплащане, на наследниците се изплаща еднократно сума, възлизаща на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след смъртта му съгласно предвидения план за разсрочено изплащане в договора с починалия. В общия случай (т.1), при смърт на пенсионер без наследници, дължимите средства остават във фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Когато размерът на средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, натрупани към датата на определяне на пенсията, е по-голям от сумата на брутния размер на преведените осигурителни вноски за съответното лице и при изразено от него желание, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предложи изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран размер, равен на размера на първата пенсия, изчислена на база натрупаните средства по индивидуалната партида. За тази цел се прилага одобрен от КФН рисков коефициент и се отпуска само ако нейният гарантиран размер е по-висок от този по чл. 169, ал. 3. При възможност и избор на лицето на допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран размер, то допълнително трябва да посочи в пенсионния договор нейния вид съгласно опциите по-горе по т. 1-3.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.НОРМАТИВНА УРЕДБА И ПЕНСИОННИ ПРОДУКТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Видове пенсии и разсрочено изплащане (продължение)

Разсрочено и еднократно изплащане

Когато средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, включително след допълване по реда на чл. 131, ал. 2 – 5 от КСО (до т.н. гарантиран размер на brutните вноски), са недостатъчни за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост в размера по чл. 167, ал. 3 от КСО, но надвишават трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определяне на стойността на средствата по партидата, осигуреното лице има право да ги получи разсрочено.

Когато размерът на средствата по индивидуалната партида е по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, включително след допълването им до гарантирания brutен размер на вноските, те се изплащат на лицето еднократно.

Годишна актуализация

Допълнителната пожизнена пенсия за старост и разсроченото плащане се актуализират поне веднъж годишно, като гарантираният размер не се променя.

Допълнителната пожизнена пенсия за старост се актуализира с не по-малко от 50% от положителната разлика между реализираната доходност от инвестирането на средствата на фонда за изплащане на пожизнени пенсии през периода, за който се отнася актуализацията и техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер, на годишна база. Размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост се намалява само след изразходване на средствата от аналитичната сметка, отчитаща частта от дохода, с който не е извършена актуализация на пожизнените пенсии и не може да бъде по-нисък от гарантирания ѝ размер (т.е. не по-нисък от brutния размер на преведените от НАП и НОИ осигурителни вноски за едно лице).

Разсроченото плащане се актуализира с не по-малко от 50% от реализираната доходност от инвестирането на средствата на фонда за разсрочени плащания през периода, за който се отнася актуализацията, на годишна база. Размерът на разсроченото плащане може да се намалява само след изразходване на средствата от аналитичната сметка, отчитаща частта от дохода, с който не е извършена актуализация и не може да бъде по-нисък от гарантирания му размер (т.е. не по-нисък от brutния размер на преведените от НАП и НОИ осигурителни вноски за едно лице).

Фондове за извършване на плащания

ПОК „Доверие“ АД, като Компания, която управлява универсален пенсионен фонд, създаде през 2021 г. следните фондове за извършване на плащания:

- фонд за изплащане на пожизнени пенсии (ФИПП); и
- фонд за разсрочени плащания (ФРП).

Тези два фонда, по подобие на досега управляваните, се създадоха като обособени имущества, с индивидуални правила, с индивидуално счетоводно отчитане и финансово докладване, с общо и с регулаторно предназначение, и отделно съхранение на активите им в банка-попечител.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.НОРМАТИВНА УРЕДБА И ПЕНСИОННИ ПРОДУКТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в дейността на пенсионноосигурителните дружества, в сила от 2021 г.

Допълнителните промени в КСО, в сила от сравнителния период за 2021 г. се отнасят до следните основни аспекти от дейността на пенсионноосигурителните дружества:

- Пенсионноосигурителното дружество формира приход от фиксирани такси, изчислени върху стойността на нетните активи на фонда за изплащане на пожизнени пенсии и на фонда за разсрочени плащания, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от пенсионноосигурителното дружество, до 0.5% годишно. Таксите се отчисляват по ред и начин, определени с наредба на КФН;
- Разходите за изплащане на пожизнени пенсии, в размер на фактически извършените, но не повече от един лев на транзакция, са за сметка на фонда за изплащане на пожизнени пенсии. В случай, че фактически извършените разходи надвишават един лев, пенсионноосигурителното дружество възстановява на фонда превишението на разходите;
- Пенсионноосигурителните дружества са задължени да постигат минимална доходност при управлението на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване (измерима на базата на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за предходния 24-месечен период). За тази цел, пенсионноосигурителното дружество задължително създава със собствени средства резерв в дружеството за всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Резервът се преизчислява към края на всеки месец, като размерът му не може да е по-малък от 0.5% и по-голям от 1.5% от стойността на нетните активи на съответния фонд, намалени със средствата по заделен сходен резерв във фондовете;
- Въвежда се изискване за формиране на нов вид резерв (основно със собствени средства), който да гарантира допълването на индивидуалната партида в УПФ, в случаите когато размерът на средствата по партидата, натрупани към датата на определяне на пенсионното плащане на лице, което е придобило право на пенсия, е по-малък от сумата на brutния размер на преведените от НАП и НОИ осигурителни вноски за това лице. Този резерв се преизчислява на месечна база и е фиксиран на 0.5% от нетните активи на УПФ. Този резерв е и източник при установен недостиг, в случай че размерът на средствата на фонда за изплащане на разсрочени плащания е по-нисък от размера на задълженията към лицата, получаващи разсрочени плащания, и техните наследници (при изчерпване на възможността за намаление на разсрочените плащания до гарантирания размер на brutните вноски, посочен по-горе);
- Отговорните актюери на пенсионноосигурителните дружества изчисляват към 31 декември на всяка година задълженията към пенсионерите и наследниците на починалите пенсионери и изискуемия размер на средствата, необходими за тяхното покриване. За покриване на евентуален недостиг във фонда за изплащане на пожизнени пенсии, пенсионноосигурителното дружество създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии. Изискванията към формирането (основно със собствени средства), изчисляването и поддържането на резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии, допълването му и освобождаването на средства от него са определени с наредба на КФН, като формирането му е функция в проценти от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници (1%, но не повече от 2%);

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.НОРМАТИВНА УРЕДБА И ПЕНСИОННИ ПРОДУКТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в дейността на пенсионноосигурителните дружества, в сила от 2021 г. (продължение)

- Гарантирането на недостига между средствата на фондовете за извършване на плащания и задължения към пенсионерите и техните наследници, се разпростира и върху собствените средства на пенсионноосигурителното дружество;
- Във връзка с формирането на новия вид резерв, който да гарантира допълването на индивидуалната партида в УПФ, е въведено намаление в размера на досега заделения със собствени средства резерв за гарантиране на минимална доходност за всеки управляван фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, като размерът му не може да е по-малък от 0.5% и по-голям от 1.5% от стойността на нетните активи на съответния фонд (предходни граници: между 1% и 3%). Освободените през 2021 г. средства се пренасочиха за формирането на новия резерв;
- С влизането в сила на промените през 2021 г., съществуващите пенсионни резерви за изплащане на пожизнени пенсии от универсалните пенсионни фондове се преобразуваха в резерви за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

3. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква прилагането на конкретни приблизителни счетоводни оценки. От ръководството на Дружеството се изисква да направи собствени преценки и допускания при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 6.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „Доверие“ АД на 25 март 2024 г.

Действащо предприятие

Реализираните приходи през 2023 г. в размер на 61,940 хил. лв. (2022: 53,602 хил. лв.) отчитат значителен растеж. За стабилитета на приходите от дейността основен принос имат запазването на броя осигурени лица като вътрешен за Дружеството фактор, на който може да се въздейства относително самостоятелно посредством вземане на стратегически управленски решения.

Относително стабилното поддържане на броя осигурени лица във фондовете за задължително допълнително пенсионно осигуряване показва, че основният рисков фактор за приходите е под контрол и поради нарастващия и преобладаващ дял на инвестиционната такса в общите приходи, Дружеството е сравнително по-малко уязвимо към външни кризисни влияния, свързани с пазара на труда и осигурителните прагове.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Действащо предприятие (продължение)

Ръководството е фокусирано върху продължаващото следване на стратегията на Дружеството и поставените цели.

Чрез активна инвестиционна политика, Дружеството успя да реализира значителен положителен финансов резултат от управлението на финансовите си активи, с което бяха защитени в максимална степен акционерите на Компанията.

На база на представеното по-горе, при изготвяне на настоящия финансов отчет е приложен като подходящ принципът на действащо предприятие.

4. БАЗА ЗА ИЗМЕРВАНЕ

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на следните позиции, които се измерват по алтернативна база към всяка отчетна дата:

<u>Позиции</u>	<u>База за измерване</u>
Не-деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Справедлива стойност
Задължението по плана за дефинирани доходи	Настояща стойност на задължението за дефинирани доходи

5. ФУНКЦИОНАЛНА ВАЛУТА И ВАЛУТА НА ПРЕДСТАВЯНЕ

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството.

Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

6. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕЦЕНКИ

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към края на отчетния период, както и върху отчетените приходи и разходи за периода.

Действителните резултати могат да се различават от тези предположения.

Оценките и предположенията се преглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в бележка 27.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

6. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕЦЕНКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Несигурност в допусканията и оценките

Оценка на справедливата стойност

Дружеството притежава финансови инструменти, които се оценяват и оповестяват по справедлива стойност (бележка 27). Входящите данни за определяне на справедливата стойност, използвани при методите за оценка, се категоризират в различни нива, според това, доколко са наблюдаеми:

- Ниво 1: Котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: Входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: Входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Класифицирането на отделна позиция съгласно горепосочените нива се базира на най-ниското ниво на използваните входящи данни, което има значителен ефект върху определянето на справедливата стойност. Преминването на позиции от едно ниво в друго се признава в периода на възникване.

Активи за разходи за постигане на договори

Дружеството плаща агентски комисионни за привличане на физически лица, които да бъдат осигурявани в пенсионните фондове, управлявани от него. Ръководството е изготвило подробен анализ, за да идентифицира кой е клиента на Дружеството – осигуреното лице или пенсионните фондове, управлявани от него, за да прецени дали тези разходи за комисионни отговарят на критериите за признаване като активи за разходи за постигане на договори, съгласно МСФО 15.

Анализът включва елемент на съществена преценка и заключението на ръководството е, че осигурените лица са клиентите на Дружеството, съгласно изискванията на МСФО 15, съответно комисионните отговарят на определението за активи за разходи за постигане на договори, съгласно МСФО 15. В допълнение, амортизирането на активи за разходи за постигане на договори изисква съществена преценка по отношение на очакваната продължителност на договора. Ръководството е изготвило детайлен анализ, за да определи очакваната продължителност на договорите с физическите лица за задължителните пенсионни фондове, които Дружеството управлява. Така определените очаквани срокове на договорите се използват като база за признаване на амортизацията на капитализираните разходи за комисионни.

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ

7.1. Имоти, машини и оборудване

(i) Признаване и оценка

Първоначално признаване

Имотите, машините и оборудването се записват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички преки разходи.

Последваща оценка

След признаване като актив дадена позиция от имоти, машини и оборудване се отчита по модела на цената на придобиване, който е нейната цена на придобиване минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.1. Имоти, машини и оборудване (продължение)

(ii) Последващи разходи

Разходите за ежедневното обслужване и поддръжка на активите се признават в печалба или загуба в момента на извършването им.

Дружеството признава в балансовата стойност на актив от имоти, машини и оборудване разхода за подмяна на част от такъв актив, когато е направен такъв разход, ако отговаря на критериите за признаване на актив. Балансовата сума на тези части, които са подменени, се отписва в печалба или загуба.

(iii) Амортизация

Имотите, съоръженията и оборудването се амортизират по линейния метод. Прилагат се амортизационни норми, определени на базата на следните срокове на полезен живот по групи активи:

Група активи	2023 г. Години	2022 г. Години
Сгради	25	25
Автомобили	5	5
Офис обзавеждане	4	4
Машини и съоръжения	5 до 10	5 до 10
Други	6.5-7	6.5-7

Амортизация на активи, включително и на активи, придобити по стопански начин, се начислява от момента, в който тези активи са готови за ползване.

7.2. Нематериални активи

(i) Признаване и оценка

Нематериални активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на нематериалните активи, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като се признава в печалбата или загубата.

Дружеството амортизира нематериалните активи по линейния метод за период от 5 до 10 години. Начисляването на разходи за амортизация за счетоводни цели започва от момента, в който амортизируемият актив е на разположение и в състояние, необходимо за неговата експлоатация.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.3. Финансови инструменти

(i) Признаване и първоначално измерване

Всички финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Дружеството става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване.

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по справедлива стойност през печалби или загуби (ССППЗ) или по амортизирана стойност (АС).

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Дружеството промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Всички финансови активи, с изключение на вземанията и парите и паричните еквиваленти, се измерват по ССППЗ.

Това включва всички деривативни финансови активи. Вземанията и парите и паричните еквиваленти се измерват по АС.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела

Дружеството прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството.

Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Дружеството;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - например дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци,
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.3. Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи – Оценка на бизнес модела (продължение)

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Дружеството.

Финансовите активи, които се държат за търгуване или се управляват и чието изпълнение се оценява на база справедливата стойност, се оценяват на база ССППЗ.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Дружеството разглежда договорните условия на инструмента.

Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Дружеството взема предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристики за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Дружеството към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихви, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора.

Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.3. Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи - Последващо измерване и печалби и загуби

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденди, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или според ССППЗ.

Финансовият пасив се класифицира според ССППЗ, ако е класифициран като държан за продажба, като дериватив или обозначен като такъв при първоначалното признаване.

Финансовите пасиви според ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата.

Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва.

Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата.

Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

(iii) Отписване

Финансови активи

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Дружеството не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли.

Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.3. Финансови инструменти (продължение)

(iii) Отписване (продължение)

Финансови пасиви (продължение)

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(iv) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Дружеството има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Парични средства и еквиваленти

В отчета за паричните потоци парични средства и еквиваленти включват пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити с оригинален падеж до три месеца.

7.4. Обезценка

Финансови инструменти и активи по договори

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- активи по договори.

Дружеството измерва загубата от обезценка по стойност, равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- финансови активи, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- финансови активи, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

Загуба от обезценка на търговските вземания и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взема предвид разузнатата и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия.

Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Дружеството приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.4. Обезценка (продължение)

Финансови инструменти и активи по договори (продължение)

Дружеството счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

– е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или

– финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималният период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Дружеството е изложено на кредитен риск.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби.

Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи).

ОКЗ се дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са с кредитна обезценка.

Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват основно следните наблюдаеми данни: значителни финансови затруднения на контрагента или нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него.

Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Дружеството за възстановяване на дължимите суми.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.5. Пенсионни резерви

Във връзка с пенсионноосигурителната си дейност, Дружеството заделя резерви съобразно поставените изисквания в приложимата нормативна уредба, както следва:

Резерв за гарантиране на минимална доходност

Съгласно изискванията на чл. 193 от Кодекса за социално осигуряване, Дружеството е задължено да постига минимална доходност при управлението на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Минималната доходност се определя от Комисията за финансов надзор към края на всяко тримесечие в процент, поотделно за универсалните и професионалните пенсионни фондове.

Когато постигнатата доходност от фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване е по-ниска от минималната, Дружеството е длъжно в 10-дневен срок от обявяването ѝ да покрие разликата до минималната.

За гарантиране на минималната доходност, в Дружеството и в съответния фонд се създават резерви. Резервът в Дружеството се преизчисляват към края на всеки месец, като размерът му не може да е по-малък от 0.5% и по-голям от 1.5% от стойността на нетните активи на съответния фонд, намалени със средствата по заделен сходен резерв във фондовете (до м. август 2022 г.: не по-малко от 1% и не повече от 3% от стойността на нетните активи на съответния фонд).

Начинът и редът за определяне на минималната доходност, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на съответните резерви, както и за освобождаване на средства от резерва, се уреждат с Наредба №12 от 10 декември 2003 г. за начина и реда за определяне на минималната доходност при управление на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на резервите за гарантиране на минималната доходност на КФН.

Резервът за гарантиране на минимална доходност се представя в секцията на собствения капитал в отчета за финансовото състояние с общо предназначение на пенсионноосигурителното дружество. Изменението за годината на формирания пенсионен резерв за гарантиране на минимална доходност във връзка с чл. 193 от КСО се представя като транзакция за разпределяне на натрупани печалби от предходни години и трансформирането им в резерв в секцията за собствен капитал. Отчисленият през финансовата година пенсионен резерв за минимална доходност се признава за данъчен разход на пенсионноосигурителното дружество и не се облага с данък по реда на ЗКПО на основание нормативен акт (чл. 193, ал. 12 от КСО).

Резерв за гарантиране на сумата на brutния размер на преведените вноски в универсален пенсионен фонд

Пенсионноосигурителното дружество създава резерв за гарантиране на brutния размер на вноските в универсален пенсионен фонд при условията на чл. 131, ал. 2 от КСО. С този резерв се гарантира допълването на индивидуалната партида в УПФ, в случаите когато размерът на средствата по партидата, натрупани към датата на определяне на пенсионното плащане на лице, което е придобило право на пенсия, е по-малък от сумата на brutния размер на преведените от НАП и НОИ осигурителни вноски за това лице. Този резерв се преизчислява на месечна база и е фиксиран на 0.5% от нетните активи на УПФ. Той е и източник при установен недостиг, в случай че размерът на средствата на фонда за изплащане на разсрочени плащания е по-нисък от размера на задълженията към лицата, получаващи разсрочени плащания, и техните наследници (при изчерпване на възможността за намаление на разсрочените плащания до гарантирания размер на brutните вноски).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.5. Пенсионни резерви (продължение)

Резерв за гарантиране на сумата на brutния размер на преведените вноски в универсален пенсионен фонд (продължение)

Изискванията към формирането, изчисляването и поддържането на резерва за гарантиране на brutния размер на вноските в универсален пенсионен фонд, допълването му до изискуемия размер и освобождаването на средства от него се определят с Наредба №68 от 10 юни 2021 г. за резервите на пенсионноосигурителните дружества за гарантиране на brutния размер на вноските в универсалните пенсионни фондове на КФН.

Резервът за гарантиране на brutния размер на вноските в универсален пенсионен фонд се представя в секцията на собствения капитал в отчета за финансовото състояние с общо предназначение на пенсионноосигурителното дружество. Изменението за годината на формирания пенсионен резерв за гарантиране на brutния размер на вноските в универсален пенсионен фонд с източник собствени средства се представя като транзакция за разпределяне на натрупани печалби от предходни години и трансформирането им в резерв в секцията за собствен капитал.

Отчисленията с източник собствени средства за създаване на резерва за гарантиране на brutния размер на вноските в универсален пенсионен фонд се признават за данъчен разход на пенсионноосигурителното дружество и не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане на основание нормативен акт (чл. 193а, ал. 8 от КСО).

Резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии

За покриване на недостига във фонда за изплащане на пожизнени пенсии по чл. 192а от КСО, Дружеството създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии.

Регулаторните изисквания към формирането, изчисляването и поддържането на резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии, допълването му и освобождаването на средства от него се определят с Наредба №19 от 8 декември 2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии на КФН, като формирането му е функция в проценти от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници (1%, но не повече от 2%).

Резервът за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии се отчита като пасив в отчета за финансовото състояние на Дружеството с общо предназначение.

Други пенсионни резерви – доброволно пенсионно осигуряване

Пенсионноосигурително дружество, което управлява фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и изплаща пожизнени пенсии, задължително създава пенсионен резерв по ред, определен с Наредба №19 от 8 декември 2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии на КФН.

С тези пенсионни резерви се покрива изплащането на пенсиите на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети, поради което тяхната стойност се посочва от отговорния актюер на Дружеството на база актюерско изчисление.

Такива резерви се отчитат като пасиви в отчета за финансовото състояние на Дружеството с общо предназначение. Нетните разходи по тяхното заделяне с източник собствени средства се отчитат в печалби или загуби.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.6 Приходи от договори с клиенти

Основните приходи на Дружеството се формират от такси и удържки във връзка с управлението му на Доброволен пенсионен фонд, Професионален пенсионен фонд, Универсален пенсионен фонд, Фонд за разсрочени плащания и Фонд за изплащане на пожизнени пенсии, определени в Кодекса за социалното осигуряване.

Задължения за изпълнение

Приходите в Дружеството се признават, когато клиентът получи контрол върху обещаните в договора с клиента услуги. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните услуги на клиента. Клиент е страна, която е сключила договор с Дружеството да получи услуги, които са резултат от обичайната му дейност, в замяна на възнаграждение.

Клиенти на пенсионноосигурителните дружества са осигурените във фондовете лица, пенсионерите и лицата, получаващи разсрочени плащания, тъй като пенсионноосигурителните дружества имат сключени договори с тях и всяко осигурено лице или пенсионер изрично се съгласява с услугите по управление. Услугите по управление на фондовете включва различни дейности с постоянен и/или повтарящ се характер, които са разграничими и са част от една интегрирана услуга. Те представляват серия от разграничими услуги и следователно са едно задължение за изпълнение, тъй като а) интегрираната услуга по управление включва множество разграничими времеви периоди (обичайно един месец); б) услугите са еднакви по същество, тъй като клиентът получава постоянна полза от тях всеки отделен времеви период (всеки месец), дори и ако изпълнените задачи са различни по характер и количество; в) контролът се прехвърля в течение на времето, тъй като клиентът получава и консумира услугата едновременно с нейното предоставяне и не е необходимо друго дружество да повтори по същество работата, която Дружеството е извършило към конкретната дата, ако това друго дружество трябва да изпълни оставащата част от задължението.

Приходите се признават в течение на времето, като напредъкът по договора се измерва на база изминало време (на линейна база – месечно). Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като услугите се предоставят месечно и са част от серия и следователно, най-добре описва дейността на Дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни.

Таксите и удържките са фиксирани съгласно законовите изисквания в страната и правилниците или правилата на съответния фонд и макар да се превеждат от фондовете към пенсионноосигурителните дружества, те са изцяло за сметка на осигурените лица и пенсионерите – под формата на удържки от осигурителните вноски и инвестиционни такси, изчислени върху стойността на нетните активи на съответния фонд или върху реализирания доход от инвестираните средства за даден период (виж по-долу).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.6. Приходи от договори с клиенти (продължение)

Универсален пенсионен фонд (УПФ) и Професионален пенсионен фонд (ППФ)

Приходите на Компанията, в качеството ѝ на управляваща УПФ и ППФ, са от следните законоустановени такси:

- удръжка от всяка осигурителна вноска в размер до 3.75% (от 2019 г.); и
- годишна инвестиционна такса, изчислена върху стойността на нетните активи на фонда в зависимост от периода, през който те са били управлявани от Компанията, в размер до 0.75% (от 2019 г.).

Дружеството може да събира и допълнителна такса в размер до 10 лева при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1 от КСО, като таксата се заплаща от осигуреното лице.

Доброволен пенсионен фонд (ДПФ)

Приходите на Дружеството, в качеството му на управляващо ДПФ, са от следните законоустановени такси и удръжки:

- удръжка като процент от всяка осигурителна вноска – от 1.75% до 4%;
- годишна инвестиционна такса в размер от 9% от дохода, реализиран от инвестирането на средствата.

Дружеството може да събира допълнителни такси в следните случаи:

- Такса в размер на 10 на сто от изтегляната сума, но не повече от 20 лв. при пълно или частично изтегляне на средства от индивидуалната партида, преди настъпване на осигурителен случай;
- при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1 от КСО – до 20 лева.

Фонд за разсрочени плащания (ФРП) и Фонд за изплащане на пожизнени пенсии (ФИПП)

За управлението на фондовете за извършване на плащания с чл. 201, ал. 3 от КСО се въвежда такса в полза на Дружеството.

Таксата се изчислява върху стойността на нетните активи на ФРП и ФИПП, в зависимост от периода, през който тези активи са били управлявани от Дружеството, до 0.5% годишно.

Конкретният размер на таксите и удръжките за съответния период се публикуват на външната интернет страница на Дружеството (<https://www.poc-doverie.bg>).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.7. Разходи за постигане на договори с клиенти

Разходите за постигане на договори с клиенти (виж бележка 7.6 по-горе) представляват възнаграждения на осигурителните посредници по привличане на членове в ДПФ, ППФ и УПФ. Изчисляват се на база общи условия към договорите с осигурителните посредници.

Съгласно съществуващата практика на Дружеството, клиентите на фондовете могат да сключат договор с него директно или чрез посредничеството на агент – осигурителен посредник. Дейността по опосредстване сключването на договори за допълнително пенсионно осигуряване с клиенти на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване чрез осигурителен посредник е регламентирана в правилниците за организацията и дейността на всеки един от фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и в договорите за осигурително посредничество.

Съгласно §91 и §92 на МСФО 15, Приходи от договори с клиенти, Дружеството признава като актив допълнителните разходи, които е понесло за постигането на договор с клиент, ако очаква да ги възстанови в бъдеще и които не би понесло, ако договърът не беше факт. Подобен род разходи са комисионните, заплатени за сключване на договора за допълнително пенсионно осигуряване.

Тези разходи се признават като актив и се амортизират на систематична база, която съответства на периода, през който Дружеството ще предоставя услуги на клиента по договор за допълнително пенсионно осигуряване.

Дружеството отчита разходите за комисионни възнаграждения на осигурителни посредници, пряко обвързани с сключването на клиентски договор за участие в съответния пенсионен фонд, като допълнителни разходи за постигане на договори с клиент. Тези допълнителни разходи Дружеството признава като активи за разходи за постигане на договори, тъй като очаква, че ще бъдат възстановени от бъдещи приходи по договорите с клиенти.

Съгласно изискванията на МСФО 15, тези разходи се капитализират и се признават като актив за разходи по постигане на договори с клиенти, само ако:

- са направени във връзка с и се отнасят до договор с клиент, който е в обхвата на МСФО 15;
- не са включени в обхвата на друг МСФО; и
- са пряко свързани с договора и се очаква да бъдат възстановени в резултат на изпълнение на договора.

На база на разработените модели, Дружеството е определило следните периоди за амортизация на разходите:

За:	УПФ		ППФ		ДПФ	
	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.
Брой години	9	10,1	8	8	10	13

Срокът за амортизация се преразглежда поне веднъж годишно, към отчетната дата и се актуализира, ако е необходимо. Към 31 декември 2023 г. периодите за амортизация бяха преразгледани поради динамика в някои от заложените предположения и съответните ефекти са отразени проспективно (виж бележка 16 по-долу).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.7. Разходи за постигане на договори с клиенти (продължение)

Анализът на ръководството включва оценка на средногодишното очаквано членство на привлечените клиенти по фондове, отчитайки статистическите рискове.

Основните предположения, заложи в анализа за разсрочване на разходите за комисиони, са както следва:

- Средна възраст на привлечените клиенти;
- Разпределение по пол на привлечените клиенти;
- Среден очакван период на членство;
- Таблица за смъртност;
- Очаквано време за пенсиониране на осигурените физически лица; и
- Вероятност за напускане на фонда през периода на осигуряване (на база измерена активност и склонност за трансфер на пазара).

7.8. Лихвени приходи или разходи

Дружеството реализира приход от лихви от депозити, разплащателни сметки и дългови ценни книжа.

Лихвени приходи или разходи се признават, използвайки метода на ефективния лихвен процент. При изчисляване на прихода и разхода за лихви се прилага ефективния лихвен процент към брутната балансова стойност на актива (когато актива не е с кредитна обезценка) или към амортизираната стойност на задължението. За финансови активи, обаче, които не са закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, но впоследствие са станали финансови активи с кредитна обезценка, прихода от лихви се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив. Ако финансовият актив вече не е с кредитна обезценка, тогава изчислението на прихода за лихви се прави отново на брутна база.

7.9. Приходи от дивиденди

Приход от дивидент се признава в печалбата или загубата на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи дивидента.

7.10. Приходи /(разходи) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

Приходи/(разходи) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата включват всички реализирани и нереализирани промени в справедливите стойности и реализирани печалби/(загуби) от продажба.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.11. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута на Дружеството по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс на Българска народна банка към отчетната дата.

Не-парични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена.

Непарични позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута се преизчисляват по валутния курс на датата на транзакцията. Валутно-курсови разлики обичайно се признават в печалба или загуба.

7.12. Доходи на наети лица

(i) Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор.

Задълженията за превеждане на вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

(ii) Планове с дефинирани доходи

Задължението на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозира бъдещите доходи, които служителите са заработили в резултат на положен труд в текущия и предходни периоди, и тези доходи се дисконтират.

Преоценките, възникващи от планове с дефинирани доходи, представляват актюерски печалби и загуби, които се признават в друг всеобхватен доход.

Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в печалбата или загубата.

(iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно.

(iv) Други дългосрочни доходи на наети лица

Нетното задължение на Дружеството по отношение на дългосрочни доходи на наети лица е сумата на бъдещите ползи, които са заработили служителите в замяна на оказаните от тях услуги в текущия и предходни периоди.

Тази полза се дисконтира, за да се определи настоящата и стойност.

Преоценките се признават в печалби и загуби в периода, в който възникнат.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.13. Данъци върху дохода

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

(i) Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години.

(ii) Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия, доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък, Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими.

Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени за проверка от компетентните органи данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.14. Лизинг

В началото на договор, Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Договорът представлява или съдържа лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За да оцени дали по силата на договор се прехвърля правото на контрол над използването на даден актив, Дружеството използва дефиницията за лизинг в МСФО 16, Лизинг.

Дружеството прави повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг единствено при промяна в реда и условията на договора.

За договор, който представлява или съдържа елементи на лизинг, Дружеството отчита всеки лизингов компонент отделно от нелизинговите компоненти на договора.

(i) Лизингополучател

Актив с право на ползване

Към началната дата на лизинга Дружеството признава актив с право на ползване и пасив по лизинг. Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява първоначалната стойност на пасива по лизинга, коригирана с всички лизингови плащания направени към или преди началната дата, плюс всички извършени първоначални директни разходи, както и приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на основния актив или на терена, на който е разположен, намалена с получените стимули по лизинга.

След първоначалното признаване, един актив с право на ползване се отчита по модела на цената на придобиване. Съгласно този модел, Дружеството оценява актива с право на ползване по цена на придобиване:

- минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка; и
- коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, както е посочено по-долу.

Активът с право на ползване се амортизира последващо на база линейния метод от началната дата до края на срока на лизинга.

Пасив по лизинг

Пасивът по лизинг първоначално се оценява по настоящата дисконтирана стойност на лизинговите плащания. Лизинговите плащания, които се отразяват при определяне на пасива по лизинга, включват следното:

- фиксирания плащания, включително фиксираните по същество плащания;
- променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност; и
- санкции за по-ранно прекратяване на лизинга, освен ако ръководството има разумни очаквания, че лизингът няма да бъде прекратен по-рано.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.14. Лизинг (продължение)

(i) Лизингополучател (продължение)

Пасив по лизинг (продължение)

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; и
- преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценки или изменения на лизинговия договор, предвидени в МСФО 16 (например, когато е налице промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекс или процент или ако има промяна в приблизителната оценка на Компанията за сумата, която се очаква да бъде платена по гаранции за остатъчна стойност), или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Краткотрайни лизинги и лизинги на активи на ниска стойност

Дружеството е избрало:

- да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинг за договори, основният актив по които е с ниска стойност, и
- да не признава краткосрочни лизинги (със срок към началната дата от 12 месеца или по-малко).

Дружеството признава лизинговите плащания, свързани с тези лизинги като разход в печалба или загуба на линейна база за периода на лизинга.

Дружеството е възприело три годишен срок на удължаване за всички договори, които са в срок на автоматично подновяване след първоначално изтеклия.

Представяне

Във финансовите отчети с общо предназначение, активите с право на ползване и пасивите по лизинги се представят отделно от другите активи и пасиви.

(ii) Лизингодател

За да класифицира един лизинг като лизингодател, Дружеството прави обща оценка дали лизингът прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Ако е така, то лизингът е финансов, ако не – то той е оперативен. Дружеството е лизингодател само по договори за оперативен лизинг.

Лизинговите постъпления по договори за оперативен лизинг се признават като приход в печалба или загуба на база линейния метод за целия срок на лизинговия договор.

Дружеството признава разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, като разход в печалба или загуба.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.15. Промяна в съществените счетоводни политики

(а) Нови и изменени стандарти, приети от Дружеството

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2023 г.:

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“: Определение на „Счетоводни приблизителни оценки“ (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична операция (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), **включително Изменение на МСФО 17** (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — сравнителна информация (издаден на 9 декември 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (издаден на 23 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

(б) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2023 г. и не са били предварително приети от Дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСФО 16 „Лизинги“: Пасив по лизинг при сделки за продажба с обратен лизинг (издаден на 22 септември 2022 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“:

- **Класификация на пасивите като текущи и нетекущи** (издаден на 23 януари 2020 г.)
- **Класификация на пасивите като текущи и нетекущи - отлагане на датата на влизане в сила** (издаден на 15 юли 2020 г.)
- **Нетекущи пасиви с договорни клаузи** (издаден на 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7.15. Промяна в съществените счетоводни политики (продължение)

(в) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти“: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“: Липса на курс за превалутиране (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.)

8. Приходи от такси и удръжки

За 2023 г. Дружеството е реализирало приходи от такси и удръжки, както следва:

	УПФ	ППФ	ДПФ	ФИПП	ФРП	Общо
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Такса управление	21,389	1,393	308	42	113	23,245
Инвестиционна такса	34,828	2,564	1,281	-	-	38,673
Такса възстановени суми	-	-	22	-	-	22
Общо	56,217	3,957	1,611	42	113	61,940

За 2022 г. Дружеството е реализирало приходи от такси и удръжки, както следва:

	УПФ	ППФ	ДПФ	ФИПП	ФРП	Общо
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Такса управление	18,257	1,172	300	17	52	19,798
Инвестиционна такса	31,416	2,369	-	-	-	33,785
Такса възстановени суми	-	-	19	-	-	19
Общо	49,673	3,541	319	17	52	53,602

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

9. Разходи за персонала

	2023 г.	2022 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Разходи за възнаграждения	10,474	9,611
Разходи за осигуровки	1,771	1,741
Провизии за неизползвани отпуски и осигуровки	394	429
Провизии при пенсиониране	112	69
Други разходи, свързани с персонала	777	614
Общо	13,528	12,464

10. Други оперативни разходи

	2023 г.	2022 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Специализирани услуги	5,361	5,451
<i>в т.ч. одит съгласно ЗНФО *</i>	221	230
<i>в т.ч. такси, платени към КФН</i>	1,807	1,762
Рекламни и маркетингови услуги	456	334
Правни услуги	212	
Наеми и консумативи	637	575
Амортизации	770	845
Амортизации Активи с право на ползване	898	806
Горива, застраховки и командировки	1,084	838
Годишни извлечения	306	272
Телефони и пощенски услуги	540	519
Материали	120	70
Разходи за банка попечител**	1,945	1,779
Други	541	481
Общо	12,870	11,970

Начислените през 2023 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит са, както следва: за “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД – 117 хил. лв. с включен ДДС, за Кроу България Одит ЕООД – 56 хил. лв. с включен ДДС. През 2023 г. Дружеството е начислило суми за други, несвързани със законов одит, услуги, предоставени от регистрираните одитори или от членове на съответната мрежа, на обща стойност 37 хил. лв. за “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД и 11 хил. лв. за Кроу България Одит ЕООД с включен ДДС.

За 2023 г. и към датата на този доклад “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД и "Кроу България Одит" ЕООД са предоставили, или са в процес на предоставяне на Дружеството, на следните услуги:

-Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС;

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

10. Други оперативни разходи (продължение)

За 2023 г. и към датата на този доклад “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД и "Кроу България Одит" ЕООД са предоставили, или са в процес на предоставяне на Дружеството, на следните услуги (продължение):

-Ангажимент за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Дружеството и управляваните от него фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. по утвърдените от заместник-председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор” към Комисията за финансов надзор („КФН“) образци. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400; и
-Ангажименти за извършване на договорени процедури от съвместните одитори по отношение на системата за управление към 31.12.2023, с която Дружеството следва да разполага, съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ“) 4400.

-За 2023 г. и към датата на този доклад “ПрайсуотърхаусКупърс Одит” ООД е предоставило на Дружеството преглед на груповия пакет за финансово отчитане, изготвен за годината завършваща на 31 декември 2023 г., в съответствие с инструкциите издадени от Виена Иншурънс Груп.

С приемането на МСФО 15 на 1 януари 2018 г. Дружеството капитализира разходите за постигане на договори с клиенти и признава разсрочено комисионните на посредници, виж бележка 16.

11. Финансови приходи и разходи

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Приходи от дивиденди	-	-
Разходи за лихви по лизингови договори	(30)	(26)
Разходи за комисионни финансови инструменти	(12)	(7)
Нетен приход/(разход) от операции с чуждестранна валута	(2)	2
Банкови комисионни	(20)	(18)
	<u>(64)</u>	<u>(49)</u>

12. Парични средства и еквиваленти

	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Парични средства в брой	<u>17</u>	<u>39</u>
- в лева	14	35
- във валута	3	4
Парични средства в банкови сметки	<u>30,556</u>	<u>20,537</u>
- в лева	14,298	8,937
- във валута	16,258	11,600
Общо	<u>30,573</u>	<u>20,576</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

12. Парични средства и еквиваленти (продължение)

12.1. Банкови депозити

Банка	Валута	Номинална стойност /'000/	Падеж	Стойност /BGN'000/	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция
ING BANK N.V.	EUR	1 000	29.04.2024	2,004	A+	S&P
Общо				2,004		

В стойността на депозитите е включена и начислена, но неплатена лихва към 31.12.2023 г., в размер на 49 хил. лв.

13. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г. текущите финансови активи са както следва:

	Бел.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
		ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Държавни ценни книги	13.1	73,979	68,421
Корпоративни облигации	13.2	6,397	6,083
Общо		80,376	74,504

13.1 Държавни ценни книги

Към 31.12.2023 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /ХИЛ.ЛВ./
Република България	BG2030121110	0.00%	BGN	16,469	17.5.2025	15,751
Република България	BG2030021112	0.000%	BGN	1,600	24.2.2026	1,490
Република България	BG2040121217	0.250%	BGN	5,000	24.5.2029	4,147
Република България	BG2040019213	1.50%	BGN	4,400	21.6.2039	3,258
Република Полша	XS1015428821	3.000%	EUR	1,000	15.1.2024	2,007
Република Италия	IT0005439275	0.00%	EUR	500	15.4.2024	968
Република Полша	XS0841073793	3.375%	EUR	2,000	9.7.2024	3,960
Република Италия	IT0005452989	0.00%	EUR	2,000	15.8.2024	3,833
Република Румъния	XS1129788524	2.88%	EUR	800	28.10.2024	1,562
Република България	BG2040210218	5.750%	EUR	5,000	29.9.2025	10,304
Мексико	XS1974394675	1.63%	EUR	1,300	8.4.2026	2,471
Република Чили	XS2369244087	0.10%	EUR	2,500	26.1.2027	4,437
Република Хърватска	XS1428088626	3.00%	EUR	1,000	20.3.2027	2,003
Република Румъния	XS1599193403	2.38%	EUR	2,300	19.4.2027	4,312
Кралство Саудитска Арабия	XS2024540622	0.75%	EUR	2,000	9.7.2027	3,597
Република Италия	IT0005445306	0.50%	EUR	1,500	15.7.2028	2,642
Република Чили	XS2388560604	0.56%	EUR	500	21.1.2029	856

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

13. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

13.1 Държавни ценни книги (продължение)

Към 31.12.2023 г. (продължение):

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /хил.лв./
Република Хърватска	XS2259191273	0.50%	EUR	2,000	18.11.2030	3,062
Китай Bank Gospodarstwa Krajowego*	XS2259626856	0.25%	EUR	500	25.11.2030	813
	XS2397082939	0.375%	EUR	1,500	13.10.2028	2,506
Общо						73,979

*приравнена на ДЦК, гарантирана от държавата

В стойността на ценните книги е включена лихва в размер на 460 хил. лв.

Към 31.12.2022 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност /хил.лв./
Република България	BG2030121110	0.00%	BGN	16,469	17.5.2025	14,934
Република България	BG2030021112	0.000%	BGN	1,600	24.2.2026	1,423
Република България	BG2040121217	0.250%	BGN	5,000	24.5.2029	3,756
Република България	BG2040019213	1.50%	BGN	4,400	21.6.2039	2,332
Република България	XS1382693452	1.88%	EUR	2,250	21.3.2023	4,454
Република Полша	XS1015428821	3.000%	EUR	1,000	15.1.2024	2,010
Република Италия	IT0005439275	0.00%	EUR	500	15.4.2024	939
Република Полша	XS0841073793	3.375%	EUR	2,000	9.7.2024	3,983
Република Италия	IT0005452989	0.00%	EUR	2,000	15.8.2024	3,711
Република Румъния	XS1129788524	2.88%	EUR	800	28.10.2024	1,544
Република България	BG2040210218	5.750%	EUR	2,000	29.9.2025	4,200
Мексико	XS1974394675	1.63%	EUR	1,300	8.4.2026	2,419
Република Чили	XS2369244087	0.10%	EUR	2,500	26.1.2027	4,183
Република Хърватска	XS1428088626	3.00%	EUR	1,000	20.3.2027	1,981
Република Румъния	XS1599193403	2.38%	EUR	2,300	19.4.2027	4,085
Кралство Саудитска Арабия	XS2024540622	0.75%	EUR	2,000	9.7.2027	3,494
Република Италия	IT0005445306	0.50%	EUR	1,500	15.7.2028	2,420
Република Чили	XS2388560604	0.56%	EUR	500	21.1.2029	802
Република Хърватска	XS2259191273	0.50%	EUR	2,000	18.11.2030	2,674
Китай Bank Gospodarstwa Krajowego*	XS2259626856	0.25%	EUR	500	25.11.2030	777
	XS2397082939	0.375%	EUR	1,500	13.10.2028	2,300
Общо						68,421

*приравнена на ДЦК, гарантирана от държавата

В стойността на ценните книги е включена лихва в размер на 437 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

13. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

13.2 Корпоративни облигации

Към 31.12.2023 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен		Номинал		Справедлива
		купон	Валута	/’000/	Падеж	стойност
						/хил. лв./
Softbank Group Corp	XS2361253862	2.125%	EUR	1,000	6.7.2024	1,936
Ford	XS2116728895	1.74%	EUR	200	19.7.2024	389
Deutsche Pfandbriefbank AG	DE000A3T0X97	0.25%	EUR	200	17.1.2025	371
VOLKSWAGEN Fin Serv AG	XS2438615606	0.25%	EUR	200	31.1.2025	378
Teva Pharm	XS1813724603	4.50%	EUR	300	1.3.2025	594
Credit Agricole	FR00140098S7	1.00%	EUR	200	18.9.2025	379
Prosus NV	XS2430287529	1.21%	EUR	200	19.1.2026	371
Accor	FR0013399029	3.00%	EUR	200	4.2.2026	387
Orano	FR0013414919	3.38%	EUR	300	23.4.2026	594
LeasePlan Corporation NV	XS2384269101	0.25%	EUR	250	7.9.2026	449
ING Bank	XS2697483118	4.125%	EUR	100	2.10.2026	202
DXC Capital Funding LTD	XS2384715244	0.45%	EUR	200	15.9.2027	347
Общо						6,397

В стойността на корпоративните облигации е включена лихва в размер на 66 хил. лв.

Към 31.12.2022 година:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен		Номинал		Справедлива
		купон	Валута	/’000/	Падеж	стойност
						/хил. лв./
Softbank Group Corp	XS2361253862	2.125%	EUR	1,000	6.7.2024	1,852
Ford	XS2116728895	1.74%	EUR	200	19.7.2024	375
Deutsche Pfandbriefbank AG	DE000A3T0X97	0.25%	EUR	200	17.1.2025	354
VOLKSWAGEN Fin Serv AG	XS2438615606	0.25%	EUR	200	31.1.2025	363
Teva Pharm	XS1813724603	4.50%	EUR	300	1.3.2025	569
Credit Agricole	FR00140098S7	1.00%	EUR	200	18.9.2025	368
Prosus NV	XS2430287529	1.21%	EUR	200	19.1.2026	356
Accor	FR0013399029	3.00%	EUR	200	4.2.2026	385
Orano	FR0013414919	3.38%	EUR	300	23.4.2026	583
LeasePlan Corporation NV	XS2384269101	0.25%	EUR	250	7.9.2026	418
DXC Capital Funding LTD	XS2384715244	0.45%	EUR	200	15.9.2027	322
Хипокредит АД	BG2100038079	1.90%	EUR	150	30.12.2023	138
Общо						6,083

В стойността на корпоративните облигации е включена лихва в размер на 65 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

14. Вземания от пенсионни фондове

	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Инвестиционна такса от ДПФ	338	-
Инвестиционна такса от ППФ	233	203
Инвестиционна такса от УПФ	3,191	2,734
Такса управление ДПФ	29	38
Такса управление ФИПП	5	2
Такса управление ФРП	12	7
Други такси	1	1
Общо	<u>3,809</u>	<u>2,985</u>

15. Други активи

	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Разходи за бъдещи периоди	782	598
Разчети за гаранции	103	171
Материали	14	80
Вземания от клиенти и доставчици	102	56
Подотчетни лица	14	12
Данъци за възстановяване	-	28
Вземания, свързани с облигации без котировка	-	-
Общо	<u>1,015</u>	<u>945</u>

ПОК Доверие АД отразява като разходи за бъдещи периоди застраховки и годишни абонаменти.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

16. Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти

	2023 г.	2022 г.
	хил.лв.	хил.лв.
Към 1 януари	12 582	8,722
Разходи за постигане на договори с клиенти през периода	4,627	5,876
Амортизация на разходи за постигане на договори	(2,974)	(2,016)
Към 31 декември	14,235	12,582

Към 31 декември 2023 г. периодите за амортизация на капитализираните разходи за постигане на договори с клиенти бяха преразгледани поради динамика в някои от заложените предположения. Преразглеждането доведе до относително снижаване на броя години за амортизиране, като ефектът за 2023 г. бе по-високи разходи в печалби и загуби в размер на 577 хил. лв и съответното намаление на отчетната стойност на капитализираните разходи за пренасяне в следващите периоди.

17. Имоти, машини и оборудване

	Земи и сгради	Автомобили	Компютри и компютърно оборудване	Други	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Отчетна стойност					
Към 01 януари 2023 г.	7,598	2,224	1,985	1,336	13,143
Придобити	-	177	932	968	2077
Изписани	-	(147)	(472)	(817)	(1436)
Към 31 декември 2023 г.	7,598	2,254	2,445	1,487	13,784
Амортизация					
Към 01 януари 2023 г.	3,744	1,869	1,730	1,156	8,499
Начислена	302	113	129	50	594
Изписана	-	(147)	(471)	(11)	(629)
Към 31 декември 2023 г.	4,046	1,835	1,388	1,195	8,464
Балансова стойност					
Към 01 януари 2023 г.	3,854	355	255	180	4,644
Към 31 декември 2023 г.	3,552	419	1,057	292	5,320

През текущия отчетен период Дружеството е ползвало имоти, машини и оборудване, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер на 2,193 хил. лв., разпределени както следва:

- Компютри и компютърно оборудване – 1,120 хил. лв.;
- Офис обзавеждане – 1,073 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Имоти, машини и оборудване (продължение)

Към 31.12.2023 г. Дружеството е направило преглед на активите си, в резултат на който по приблизителна оценка е преценило, че не са налице индикации за обезценка.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Ръководството е извършило преглед на дълготрайните материални активи и счита, че няма индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава възстановимата им стойност. Следователно към 31 декември 2023 г. (31 декември 2022 г.: 0) не са признати обезценки на имоти, машини и съоръжения.

	Земи и сгради	Автомобили	Компютри и компютърно оборудване	Други	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отчетна стойност					
Към 01 януари 2022 г.	7,598	2,093	1,946	1,394	13,031
Придобити	-	272	75	124	471
Изписани	-	(141)	(36)	(182)	(359)
Към 31 декември 2022 г.	7,598	2,224	1,985	1,336	13,143
Амортизация					
Към 01 януари 2022 г.	3,442	1,783	1,622	1,125	7,972
Начислена	302	227	141	39	709
Изписана	-	(141)	(33)	(8)	(182)
Към 31 декември 2022 г.	3,744	1,869	1,730	1,156	8,499
Балансова стойност					
Към 01 януари 2022 г.	4,156	310	324	269	5,059
Към 31 декември 2022 г.	3,854	355	255	180	4,644

През 2022 г. Дружеството е ползвало имоти, машини и оборудване, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер на 2,304 хил. лв., разпределени както следва:

- Компютри и компютърно оборудване – 1,275 хил. лв.;
- Офис обзавеждане – 1,029 хил. лв.

18. Нематериални активи

	Програмни продукти	Други ДНА	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отчетна стойност			
Към 01 януари 2023 г.	2,237	23	2,260
Придобити	185	-	185
Изписани	(2)	-	(2)
Към 31 декември 2023 г.	2,420	23	2,443
Амортизация			
Към 01 януари 2023 г.	1,615	23	1,638
Начислена	176	-	176
Изписана	-	-	-
Към 31 декември 2023 г.	1,791	23	1,814

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

18. Нематериални активи (продължение)

	Програмни продукти	Други ДНА	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Балансова стойност			
Към 01 януари 2023 г.	622	-	622
Към 31 декември 2023 г.	629	-	629

През текущия отчетен период Дружеството е ползвало нематериални активи, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер на 1,404 хил. лв., разпределени както следва:

- Други НДА – 23 хил. лв.;
- Програмни продукти – 1,381 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. Дружеството е направило преглед на активите си, в резултат на който по приблизителна оценка е преценило, че не са налице индикации за обезценка.

Балансовите стойности към 31.12.2022 г. могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Други ДНА	Общо
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отчетна стойност			
Към 01 януари 2022 г.	1,883	23	1,906
Придобити	354	-	354
Изписани	-	-	-
Към 31 декември 2022 г.	2,237	23	2,260
Амортизация			
Към 01 януари 2022 г.	1,481	21	1,502
Начислена	134	2	136
Изписана	-	-	-
Към 31 декември 2022 г.	1,615	23	1,638
Балансова стойност			
Към 01 януари 2022 г.	402	2	404
Към 31 декември 2022 г.	622	-	622

През 2022 г. Дружеството е ползвало нематериални активи, напълно амортизирани към датата на отчета, чиято отчетна стойност и набрана амортизация е в размер на 1,382 хил. лв., разпределени както следва:

- Други НДА – 16 хил. лв.;
- Програмни продукти – 1,366 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

19. Други задължения

	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Задължения за комисионни към агенти	432	443
Задължения към доставчици и клиенти	441	392
Задължения към осигурителни институции	466	377
Други данъчни задължения	129	68
Задължения свързани с инвестиции	-	-
Други задължения	14	17
Общо	1,482	1,297

Към 31.12.2023 г. Дружеството има задължения към бюджета, в т.ч. и за данъци върху дохода както следва:

	31.12.2023 г.	31.12.2022г.
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Данък върху доходите на физическите лица	75	25
Еднократни данъци по ЗКПО	39	38
Данък добавена стойност	15	5
Общо	129	68

20. Специализирани резерви

Към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г. заделените специализирани резерви са, както следва:

20.1 Резерв за гарантиране на минимална доходност

<i>В хиляди лева</i>	Резерв минимална доходност УПФ	Резерв минимална доходност ППФ	Общо резерв минимална доходност
Салдо към 31.12.2022 г.	24,275	3,544	27,819
Други изменения в пенсионно-осигурителните резерви	(1,394)	(800)	(2,194)
Салдо към 31.12.2022 г.	22,881	2,744	25,625
Изменения в пенсионно- осигурителните резерви	6,050	287	6,337
Салдо към 31.12.2023 г.	28,931	3,031	31,962

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

20. Специализирани резерви (продължение)

20.1 Резерв за гарантиране на минимална доходност (продължение)

Към 31.12.2023 г. размерът на резерва за гарантиране на минималната доходност за УПФ е 28,931 хил. лв. (31.12.2022 г.: 22,881 хил. лв.), а за ППФ е 3,031 хил. лв. (31.12.2022 г.: 2,744 хил. лв).

На основание §112, т.1 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на КСО и решение на ръководството по повод привеждане в съответствие с променените изисквания за пенсионни резерви, на 24 август 2021 г. от резерва за гарантиране на минимална доходност се освободиха средства в размер на 20,693 хил. лв, които послужиха като източник за създаване на резерв за гарантиране на brutния размер на вноските в УПФ в размер на 0.5% от стойността на нетните активи на УПФ Доверие към датата на създаване на новия резерв (виж също по-долу бележка 20.2).

Нито един от фондовете, управлявани от Дружеството, не е имал доходност през 2023 г. и 2022 г. под минимално определеното ниво за индустрията.

20.2 Резерв за гарантиране на brutните вноски в УПФ

<i>В хиляди лева</i>	Резерв за гарантиране на brutните вноски в УПФ - собствени средства	Резерв за гарантиране на brutните вноски в УПФ - превод към УПФ	Резерв за гарантиране на brutните вноски в УПФ - прехвърлени от други ПОД	Общо Резерв за гарантиране на brutните вноски в УПФ
Салдо към 31.12.2021 г.	21,565	-	2	21,567
Изменение на пенсионно- осигурителните резерви	(174)	(61)	55	(180)
Салдо към 31.12.2022 г.	21,391	(61)	57	21,387
Изменение на пенсионно- осигурителните резерви	4,135	(36)	(62)	4,037
Салдо към 31.12.2023 г.	25,526	(97)	(5)	25,424

Към 31.12.2023 г. размерът на резерва за гарантиране на brutните вноски в УПФ е 25,424 хил. лв. (31.12.2022 г.: 21,387 хил. лв) и представлява 0.5% от стойността на нетните активи на УПФ Доверие към отчетната дата.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

20. Специализирани резерви (продължение)

20.3 Резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии

<i>В хиляди лева</i>	Резерв за гарантиране изплащане на пожизнени пенсии - превишение ФИПП	Резерв за гарантиране изплащане на пожизнени пенсии - собствени средства	Резерв за гарантиране изплащане на пожизнени пенсии - прехвърлени средства от УПФ лица без наследници	Общо Резерв за гарантиране изплащане на пожизнени пенсии
Салдо към 31.12.2021 г.	-	-	618	618
Изменение на пенсионно-осигурителните резерви	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	-	-	618	618
Изменение на пенсионно-осигурителните резерви	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2023 г.	-	-	618	618

На основание §111 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на КСО, съществуващите пенсионни резерви за изплащане на пожизнени пенсии от универсален пенсионен фонд по реда на предходните правила за пенсионни резерви, се преобразуваха в резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

Към 31.12.2023 г. размерът на резерва за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии е 618 хил. лв (31.12.2022 г.: 618 хил. лв), изцяло формиран от прехвърлени средства от универсалния пенсионен фонд на починали лица без наследници.

От началото на годината, следваща годината на сключване на първия пенсионен договор за изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост (т.е. от 2022 г.) размерът на резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии е установен в размер 1% от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници по чл. 4, ал. 3 от Наредба № 70 от 29.06.2021 г. за изискванията към фондовете за извършване на плащания към 31 декември на отчетната година, но не повече от 2% от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници.

Тъй като размерът от 618 хил. лв. резерв надхвърля определеният праг, към 31 декември 2023 г. все още не е възникнало задължение за Дружеството да задели допълнителен резерв за сметка на собствени средства.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

20. Специализирани резерви (продължение)

20.4. Пенсионен резерв – доброволно пенсионно осигуряване (ДПФ)

<i>В хиляди лева</i>	<u>Пенсионен резерв ДПФ</u>
Салдо към 31.12.2021 г.	<u>1,840</u>
Изменение на резерва от собствени средства	(84)
Намаление на резерва от изплатени пенсии	<u>(114)</u>
Салдо към 31.12.2022 г.	<u>1,642</u>
Изменение на резерва от собствени средства	-
Намаление на резерва от изплатени пенсии	<u>(198)</u>
Салдо към 31.12.2023 г.	<u>1,444</u>

21. Задължения за планове с дефинирани доходи

Задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране

<i>В хиляди лева</i>	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране	<u>487</u>	<u>375</u>
Общо задължения за доходи на наети лица	<u>487</u>	<u>375</u>

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионираат в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България.

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати.

В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест брутни работни заплати.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

22. Собствен капитал

22.1 Акционерен капитал

Към 31.12.2023 г. акционерният капитал на Дружеството е в размер на 15,004 хил. лв. и е напълно внесен. Структурата му е както следва:

Акционер	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	Стойност на участие /хил.лв./	% на съучастие	Стойност на участие /хил.лв./	% на съучастие
АТВІН GmbH	12,392	82.591%	13,892	92.588%
IFC International Finance Corporation	1,500	9.997%	-	-
Конфедерация на независимите синдикати в България	1,025	6.832%	1,025	6.832%
Синдикална федерация Металици	16	0.107%	16	0.107%
Юробанк България АД	-	-	2	0.013%
EUROBANK S.A.	2	0.013%	-	-
Български пощи ЕАД	29	0.193%	29	0.193%
Сдружение ФНС на миньорите - КНСБ	6	0.040%	6	0.040%
Н. Ф. Т. Химия и индустрия	9	0.060%	9	0.060%
Н. С. Ф. на енергетиците	12	0.080%	12	0.080%
ФНСОХП	11	0.073%	11	0.073%
Съюз на транспортните синдикати в България	2	0.013%	2	0.013%
Общо	15,004	100.00%	15,004	100.00%

22.2. Резерви по Търговския закон

Дружеството заделя резерви според изискванията на чл. 246 от ТЗ.

Към 31.12.2023 г. структурата на резервите на Дружеството е както следва:

	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Други резерви	1,562	1,562
Общо	1,562	1,562

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

22. Собствен капитал (продължение)

22.3. Неразпределена печалба

Общото събрание на акционерите на ПОК Доверие взема решение за разпределение на натрупани печалби, за попълване на фонд „Резервен” и за изплащане на дивидент от Дружеството, по предложение на Управителния съвет, одобрено от Надзорния съвет.

Дивидентът подлежи на изплащане съгласно приложимите закони и разпоредби. Без това да е изчерпателно:

- Дивиденди се изплащат само ако според проверения и приет финансов отчет с общо предназначение за съответната година, чистата стойност на имуществото, намалена с дивидентите, подлежащи на изплащане, е не по-малка от сумата на капитала на Компанията, фонд "Резервен" и другите фондове, които Компанията е длъжна да образува по закон или устав;
- Плащанията на дивидент се извършват до размера на печалбата за съответната година, неразпределената печалба от минали години, частта от фонд „Резервен" и другите фондове на Компанията, надхвърляща определения от закона или Устава минимум, намален с непокрытите загуби от предходни години, и отчисленията за фонд „Резервен" и другите фондове, които Компанията е длъжна да образува по Устав, Търговския закон, Кодекса за социално осигуряване и други приложими закони и разпоредби;
- Компанията не може да изплаща дивидент в размер и по начин, които биха довели до нарушаване на изискванията на Кодекса за социално осигуряване, свързани с границата на платежоспособност (виж бел. 28 по-долу);
- Компанията не може да раздава дивидент на своите акционери преди формирането на специализираните резерви, изискуеми по смисъла на Кодекса за социално осигуряване (виж бел. 20 по-горе) или преди покриването на недостиг във фондовете за извършване на плащания, когато такъв е налице.

На 23 май 2023 г. се проведе редовно Общо събрание на акционерите със следните решения:

- одобри финансовите отчети и докладите към тях на ПОК Доверие АД и управляваните пенсионни фондове за годината, завършваща на 31 декември 2022 г.;
- разпредели като дивидент част от печалбата за 2022 г. в размер на 15,754 хил. лв.

Одобреният и разпределен през 2022 г. дивидент с решение на ОСА от 20 май 2022 г. възлиза на 15,604 хил. лв.

Дивидентите са начислени и изцяло изплатени в същия период, в който е взето решението за тяхното разпределение.

23. Данъци

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	хил.лв.	хил.лв
Данък върху печалбата за текущата година	2,928	2,097
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(14)	(21)
Отписване на предходно признати отсрочени данъчни активи	-	12
Общо	<u>2,914</u>	<u>2,088</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

23. Данъци (продължение)

	2023 г.		2022 г.	
	%	хил.лв	%	хил.лв
Печалба преди данъчно облагане		39,587		18,235
Данък на база приложима данъчна ставка	10.00%	3,959	10.00%	1,824
Увеличение от постоянни разлики	0.03%	13	0.09%	16
Ефект от трансфер към пенсионен резерв	-1.61%	(638)	1.20%	219
Ефект от трансфер към РГБВ в УПФ	-1.06%	(420)	0.09%	17
Отписване на предходно признати отсрочени данъчни активи	0.00%	-	0.07%	12
Разходи за данъци	7.36%	2,914	11.45%	2,088

Сумата на отсрочените данъци към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. се отнася за следните активи и (пасиви):

	Признати в		
	Салдо към 31.12.2023 г.	печалбата или загубата	Салдо към 31.12.2022 г.
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Провизии за неизползван платен отпуск и осигурителни вноски	56	(3)	59
Обезценка на вземания	-	-	-
Провизии за задължения	6	-	6
Провизии при пенсиониране	49	11	38
Провизии за агентски комисионни и неизплатени доходи на физически лица	69	9	60
Активи с право на ползване	(1)	-	(1)
Имоти, машини и оборудване и нематериални активи	3	(4)	7
Данъчни активи	182	13	169

	Признати в		
	Салдо към 31.12.2022 г.	печалбата или загубата	Салдо към 31.12.2021 г.
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Провизии за неизползван платен отпуск и осигурителни вноски	59	10	49
Обезценка на вземания	-	(1)	1
Провизии за задължения	6	4	2
Провизии при пенсиониране	38	7	31
Провизии за агентски комисионни и неизплатени доходи на физически лица	60	4	56
Активи с право на ползване	(1)	-	(1)
Имоти, машини и оборудване и нематериални активи	7	(15)	22
Данъчни активи	169	9	160

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

24. Свързани лица

Дружеството счита, че е свързано лице в съответствие с определенията, съдържащи се в Международен счетоводен стандарт 24 „Оповестяване на свързани лица“ (МСС 24), с:

- дружеството-майка, АТВІН GmbH, от което 100% се контролират от Vienna Insurance Group AG, от което 72% се контролират от WIENER STÄDTISCHE Versicherungsverein – Vermögensverwaltung (крайна контролираща компания);
- дружествата от групата на Vienna Insurance Group AG;
- ключов ръководен персонал и дружества под техен пряк и непряк контрол.

Ключов ръководен персонал

Дружеството определя като ключов ръководен персонал следните лица:

- Всички членове на Управителния съвет и на Надзорния съвет на Компанията;
- Изпълнителни директори и членове на Управителни и Надзорни съвети на АТВІН GmbH (директно предприятие майка), Vienna Insurance Company AG Wiener Versicherung Gruppe (VIG Холдинг) и Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein – Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group (крайно контролиращо лице); и
- Директори, старши ръководители и старши служители със специфични роли (старши служители) в Компанията.

а) Дружество-майка

През 2023 г. Дружеството е декларирало и изплатило в полза на АТВІН GmbH дивидент в размер на 13,012 хил. лв. (2022: 14,447 хил. лв).

б) Сделки с други свързани лица

Всички свързани лица представени в таблицата по долу, са лица под контрола на Vienna Insurance Group AG.

		Отчет за финансовото състояние		ОВД	
		31.12.2023 г.		31.12.2023 г.	
		Актив	Пасив	Разходи	Приходи
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Ди Ви Асет Мениджмънт АД	Специализирани услуги	-	150	1,892	-
Булстрад трудова медицина ЕООД	Специализирани услуги	-	-	5	-
ЗАД Булстрад Виена					
Иншурънс Груп	Застраховки	-	-	89	2
ЗАД Булстрад Живот					
Виена Иншурънс Груп	Застраховки	-	64	94	-
Глобал Сървисиз България АД	Услуги	-	25	349	-
VIG AG	Специализирани услуги	-	-	17	-
Wiener Versicherung Gruppe	услуги	-	-	-	-
Ди Ви консултинг ЕАД	Наем	-	-	-	123
Гаранции УС и НС			171	-	-
Общо		-	410	2,446	125

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

24. Свързани лица (продължение)

б) Сделки с други свързани лица (продължение)

		Отчет за финансовото състояние			ОВД
		31.12.2022 г.			2022 г.
		Актив	Пасив	Разходи	Приходи
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Ди Ви Асет Мениджмънт АД	Специализирани услуги	-	150	1,800	-
Булстрад трудова медицина ЕООД	Специализирани услуги	-	-	5	-
ЗАД Булстрад Виена Иншурънс Груп	Застраховки	-	-	91	5
ЗАД Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп	Застраховки	-	48	107	5
Глобал Сървисиз България АД	Услуги	-	25	355	-
VIG AG	Специализирани услуги	-	-	12	-
Wiener Versicherung Gruppe	услуги	-	-	-	-
Ди Ви консултинг ЕАД	Наем	-	-	-	119
Гаранции УС и НС			122	-	-
Общо		-	345	2,370	129

в) Транзакции с ключов ръководен персонал

<i>В хиляди лева</i>	2023 г.	2022 г.
Възнаграждения на ключов ръководен персонал	4,082	3,912
Общо	4,082	3,912

Управителни и надзорни органи

Дружеството има двустепенна форма на управление.

На членовете на съветите са начислени и изплатени общо през годината суми в размер на 1,978 хил. лв.

Гаранциите от членовете на НС и УС към 31.12.2023 г. са 151 хил.лв. (2022 г.: 122 хил.лв.).

Членовете на НС и УС на Дружеството нямат издадени облигации и съответно членовете на съветите не са придобивали или прехвърляли облигации.

Също така членовете на съветите не са акционери в Дружеството и през периода не са придобивали или прехвърляли акции на Дружеството.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

25. Активи с право на ползване и пасиви по оперативен лизинг

Дружеството като лизингополучател

Таблицата по-долу предоставя информация за активите с право на ползване и амортизацията им през 2023 г.

	Сгради	Офис техника	Други	Общо
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Отчетна стойност				
Към 01 януари 2023 г.	4,199	51	35	4,285
Придобити - нови договори за лизинг	710	-	-	710
Прекратени лизингови договори	(379)	-	-	(379)
Към 31 декември 2023	4,530	51	35	4,616
Амортизация				
Към 01 януари 2023 г.	2,368	26	12	2,406
Начислена	957	6	6	969
Изписана	(305)	-	-	(305)
Към 31 декември 2023 г.	3,020	32	18	3,070
Балансова стойност				
Нетна балансова стойност към 01 януари 2023 г.	1,831	25	23	1,879
Нетна балансова стойност към 31 декември 2023 г.	1,510	19	17	1,546

Таблицата по-долу предоставя информация за активите с право на ползване и амортизацията им през 2022 г.

	Сгради	Офис техника	Други	Общо
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Отчетна стойност				
Към 01 януари 2022 г.	3,916	50	26	3,992
Придобити - нови договори за лизинг	665	1	17	683
Прекратени лизингови договори	(382)	-	(8)	(390)
Към 31 декември 2022 г.	4,199	51	35	4,285
Амортизация				
Към 01 януари 2022 г.	1,813	20	13	1,846
Начислена	842	6	4	852
Изписана	(287)	-	(5)	(292)
Към 31 декември 2022 г.	2,368	26	12	2,406
Балансова стойност				
Нетна балансова стойност към 01 януари 2022 г.	2,103	30	13	2,146
Нетна балансова стойност към 31 декември 2022 г.	1,831	25	23	1,879

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

25. Активи с право на ползване и пасиви по оперативен лизинг (продължение)

Дружеството като лизингополучател (продължение)

Съгласно данъчното законодателство активите с право на ползване не са данъчно-амортизируеми активи.

Към 31 декември 2023 г. матуритетната структура на пасивите по лизинга е както следва:

	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
В рамките на една година	762	796
Между една и пет години	763	1,076
Между пет и десет	9	-
Общо	<u>1,534</u>	<u>1,872</u>

Следните суми са признати в отчета за всеобхватния доход:

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Общо разход за амортизация	<u>898</u>	<u>806</u>
Разход за лихви по пасиви по лизинга	30	26
Разход, свързан с краткосрочен лизинг	-	-
Загуба от прекратяване на лизингов договор	-	-
Общо разходи свързани с договори за лизинг	<u>928</u>	<u>832</u>

Равнение на движението за лизинговите задължения с паричните потоци произлизащи от финансови дейности

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Задължения по лизинг		
Баланс на 1 януари	<u>1,872</u>	<u>2,134</u>
Плащания на задължения по лизингови договори	(939)	(818)
Нови лизинги	601	556
Разходи за лихви	30	26
Платени лихви	(30)	(26)
Баланс на 31 декември	<u>1,534</u>	<u>1,872</u>

Следните суми са признати в отчета за паричните потоци:

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Изходящ паричен поток от договори за лизинг (МСФО 16) – финансова дейност		
Главница	939	818
	<u>939</u>	<u>818</u>
Изходящ паричен от договори за лизинг – оперативна дейност	30	26
Общо изходящ паричен поток	<u>969</u>	<u>844</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

25. Активи с право на ползване и пасиви по оперативен лизинг (продължение)

Дружеството като лизингодател

Дружеството е сключило договор за отдаване под наем на офиси и търговски помещения. Този договор има среден срок между 1 и 5 години. Върху Дружеството няма ограничения, наложени от сключването на договора.

Към 31 декември 2023 г. бъдещите минимални вноски по сключения договор за наем са както следва:

	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
В рамките на една година	123	123
Между една и пет години	327	82
Общо	450	205

26. Неконсолидирани структурирани предприятия, управлявани от ПОК Доверие АД

Таблицата по-долу представя информация за видовете неконсолидирани структурирани предприятия, които Дружеството не консолидира, но управлява.

В хиляди лева

Вид предприятие	Цел на предприятието и начини на финансиране	Интерес на Дружеството в структурираното предприятие	Общо управлявани активи
УПФ Доверие, ППФ Доверие, ДПФ Доверие, Фонд за изплащане на пожизнени пенсии Доверие, Фонд за разсрочени плащания Доверие	Управление на партидите на осигурените лица Пенсионните фондове се финансират чрез получаване на вноски за осигурените лица от НОИ, работодателски или лични вноски в зависимост от типа фонд	Приходи от такси в размер на 61,940 хил. лева за 2023 г. и 53,602 хил. лева за 2022 г.	5,673,780 хил. лв. 4,778,134 хил. лв. за 2022 г.

Максималната изложеност на загуба на Дружеството към 31 декември 2023 г. по отношение на неконсолидираните структурирани предприятия, е балансовата стойност на неиздължените вземания по такси инвестиционна и управление в размер на 3,809 хил. лева (2022: 2,985 хил. лева).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

27. Счетоводни класификации и справедливи стойности

Следните таблици показват балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви и тяхната счетоводна класификация.

Финансови активи

	По справедлива стойност през печалба/загуба		По амортизирана стойност	
	31.12.2023 г.	31.12. 2022 г.	31.12.2023 г.	31.12. 2022 г.
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Парични средства и еквиваленти	-	-	30,573	20,576
Банкови депозити			2,004	-
Вземания			4,028	3,252
ДЦК	73,979	68,421	-	-
Корпоративни облигации	6,397	6,083	-	-
КИС	-	-	-	-
Общо	80,376	74,504	36,605	23,828

Финансови пасиви

	По амортизирана стойност	
	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Задължения към свързани лица и други задължения	3,456	3,423
Общо	3,456	3,423

Разпределение на активите по нива на чувствителност в йерархията на справедливата стойност (според източника и входящите данни за определяне на справедливата стойност) е посочено в следната таблица.

	Ниво 1		Ниво 2		Ниво 3		Общо	
	31.12. 2023 г.	31.12. 2022 г.	31.12. 2023 г.	31.12. 2022 г.	31.12. 2023 г.	31.12. 2022 г.	31.12. 2022 г.	
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	
ДЦК	39,029	41,776	34,950	26,645	-	-	73,979	68,421
Общински облигации	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни	6,397	5,945	-	-	-	138	6,397	6,083
КИС	-	-	-	-	-	-	-	-
Вземания	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	45,426	47,721	34,950	26,645	-	138	80,376	74,504

Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

27. Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

Стойност на финансовите активи, включени в ниво 3 към 31 декември

	2023 г. ХИЛ.ЛВ.	2022 г. ХИЛ.ЛВ.
Общо начално салдо	138	109
Корпоративни облигации		
Начално салдо	138	107
Печалби/(загуби), отразени в отчета за доходите	(59)	31
Покупки	-	-
Продажби	(79)	-
Погасяване	-	-
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	-	-
Крайно салдо	-	138
	2023 г.	2022 г.
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Вземания		
Начално салдо	-	2
Печалби/загуби, отразени в отчета за доходите	-	-
Покупки	-	-
Продажби	-	-
Погасяване	-	(2)
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	-	-
Крайно салдо	-	-
Общо крайно салдо	-	138

28. Управление на финансовия риск

В обичайната си дейност Дружеството е изложено на следните рискове:

- Кредитен риск;
- Пазарен риск, в т.ч. промяна в пазарната стойност или в паричния поток във връзка с промени в лихвените проценти;
- Валутен риск;
- Друг пазарен риск;
- Ликвиден риск;
- Регулаторен риск.

Както и други сходни бизнеси, ПОК Доверие АД също е изложено на рискове, произтичащи от използването на финансови инструменти. В следващите пояснителни бележки са описани целите, политиките и процесите за управление на тези рискове, както и използваните методи за измерването им.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти

Основните финансови инструменти, използвани от Дружеството, които формират рисковата му експозиция са както следва:

- Вземания;
- Пари и парични еквиваленти.
- Държавни ценни книги;
- Облигации (корпоративни, общински, ипотечни);
- КИС;
- Акции.

Цели, политики и процеси

Управителният съвет има общото задължение за определяне на целите и политиките в областта на управление на риска в Дружеството, като са делегирани права за оперативно управление на процесите, така че да се осигури ефективно постигане на целите и следване на политиките в рамките на финансовата дейност.

Ежемесечно се изготвят отчети и доклади с резултатите за периода и анализа им.

Общата цел и политиките са в посока на оптимизация на риска без ненужно да се достигне до намаляване на конкурентността и гъвкавостта на Дружеството. Допълнителни детайли по повод политиките могат да бъдат намерени по-долу:

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът от финансова загуба, ако насрещна страна по финансов инструмент не успее да изпълни договорен ангажимент. За Дружеството произтича основно от облигационната част на портфейла и паричните средства и депозитите.

За нуждите на оценката Дружеството ползва външни източници на информация, основно международно признати агенции. Когато такава информация не е налична, се използва вътрешна оценка на кредитоспособността на емитента, която включва първоначално анализ на информацията в проспекта, а последващо след листването на борсата и на тримесечните финансови отчети.

При анализа на кредитоспособността се изследват както индивидуалните характеристики на емитента, така и потенциалът за съответния пазарен сегмент и конкурентните предимства на емитента, както и представянето спрямо прогнозираното в проспекта. Също така регулярно се провеждат срещи с ръководствата на публичните дружества (емитенти на акции и/или облигации), в които Дружеството е инвестирало, на които се дискутират финансовото състояние на емитента и перспективите пред развитието на бизнеса му.

Инвестициите на Дружеството в ДЦК, както български, така и чуждестранни, в най-голяма степен са изложени на кредитен риск, който се изразява в промяна на цената на облигациите, породена от промяна в кредитните качества на емитента.

Почти всички емитенти, в чиито ДЦК е инвестирало Дружеството, имат инвестиционен кредитен рейтинг, присъден от международно признати кредитни агенции, като детайлно разпределение по отделни кредитни рейтинги е представено по-долу.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Общият размер на инвестициите на Дружеството в дългови инструменти е 80,376 хил. лв., като при симулационен сценарий със заложен спад в цената на тези инвестиции в размер на 6%, стойността на целия инвестиционен портфейл би се намалила с 4,823 хил. лв., което е 5.85%.

В допълнение, Дружеството инвестира преимуществено в дългови ценни книжа, обезпечени с ипотечи, залози, вземания и застраховка финансов риск. За този вид ценни книжа законодателството предвижда контролна роля на банката-довереник, която следи за финансовото състояние на емитента и за надлежността и количеството на обезпечението. Инвестиционният комитет разглежда риск концентрацията по кредитен риск. Обект на преглед са кредитният рейтинг, резултатите за периода и докладите на банките довереници.

При обичайната дейност за Дружеството възникват взаимоотношения с множество доставчици. С повечето от тях са договорени плащанията да се извършват едва след изпълнение на предмета на дейността или услугата.

Кредитен риск, макар и минимален, съществува за паричните средства в банки. За целта регулярно се прави анализ на финансовото състояние на банките и оценка на кредитния риск. Банковите депозити са обичайно краткосрочни и средносрочни със срок до падеж до 2 години.

Дружеството не използва деривативи за управление на кредитния риск. В случай, че такава необходимост възникне в строго определени случаи могат да се предприемат такива стъпки за намаляване на риска.

Количествено оповестяване на експозицията към кредитен риск, свързан с финансовите активи е посочено по-долу, като допълнително пояснение на вземанията може да бъде намерено в бележка 12 – 14.

Финансови активи	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	Балансова стойност	Максимален риск	Балансова стойност	Максимален риск
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Парични средства и еквиваленти	30,573	30,573	20,576	20,576
Банкови депозити	2,004	2,004	-	-
Вземания	4,028	4,028	3,252	3,252
ДЦК	73,979	73,979	68,421	68,421
Корпоративни облигации	6,397	6,397	6,083	6,083
Общо	116,981	116,981	98,332	98,332

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ПРОДЪЛЖЕНИЕ

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност към 31 декември 2023 г.

/хил.лв./	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	Без рейтинг	Общо
Парични средства и еквиваленти	-	-	30,556	-	-	-	-	-	-	17	30,573
Банкови депозити	2,004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 004
Вземания	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,028	4,028
ДЦК	4,410	-	13,767	2,003	34,950	18,849	-	-	-	-	73,979
Корпоративни облигации	581	-	449	378	371	1,699	389	1,936	594	-	6,397
Общо	6,995	-	44,772	2,381	35,321	20,548	389	1,936	594	4,045	116,981

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ПРОДЪЛЖЕНИЕ

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност 31 декември 2022 г.

/хил.лв./	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	Без рейтинг	Общо
Парични средства и еквиваленти	-	-	20,537	-	-	-	-	-	-	39	20,576
Вземания	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,252	3,252
ДЦК	777	3,494	13,278	0	33,773	15,118	1,981	-	-	-	68,421
Корпоративни облигации	368	0	0	717	0	1,096	2,820	375	569	138	6,083
Общо	1,145	3,494	33,815	717	33,773	16,214	4,801	375	569	3,429	98,332

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Времевата структура на вземания от клиенти и доставчици към датата на отчета, е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Текущи (непросрочени)	97	50
Просрочени между 1-30 дни	2	-
Просрочени между 31-90 дни	1	1
Просрочени между 90-120 дни	1	-
Просрочени над 120 дни	1	-
Брутна балансова стойност на вземанията	102	51
Загуба от обезценка	-	-
Нетна балансова стойност на вземанията	102	51

Следната графика представя концентрацията на активите по икономически сектори към 31 декември 2023 г.

Следната графика представя концентрацията на активите по икономически сектори към 31 декември 2022 г.

Забележка: В сектор „Финансови и застрахователни дейности“ са включени банкови депозити, инвестиции в АДСИЦ и КИС, ценни книжа, емитирани от кредитни институции и холдинги.

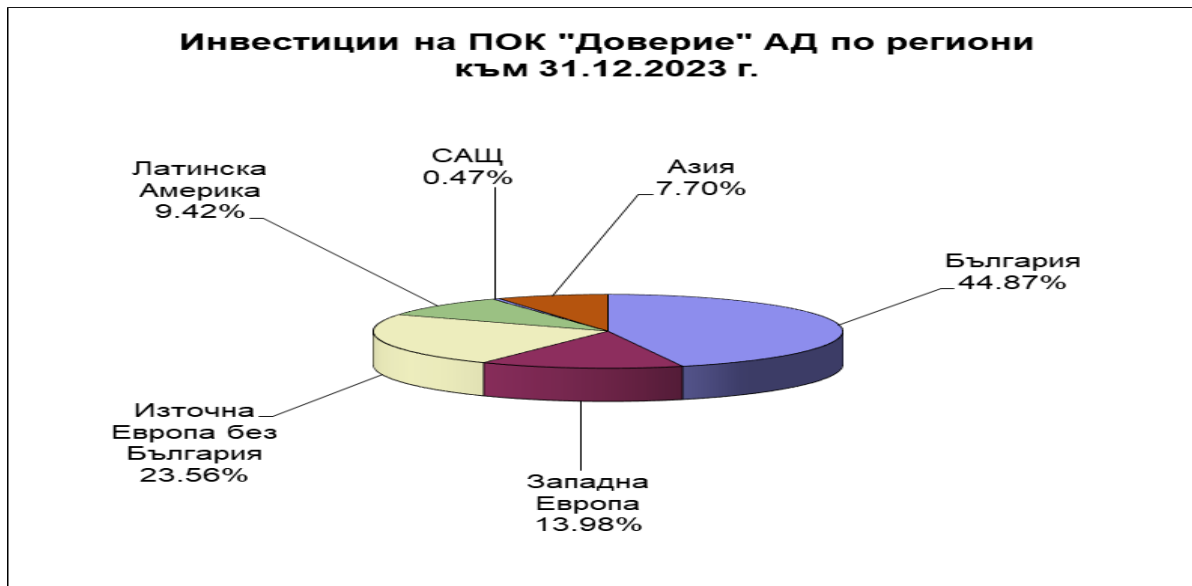
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

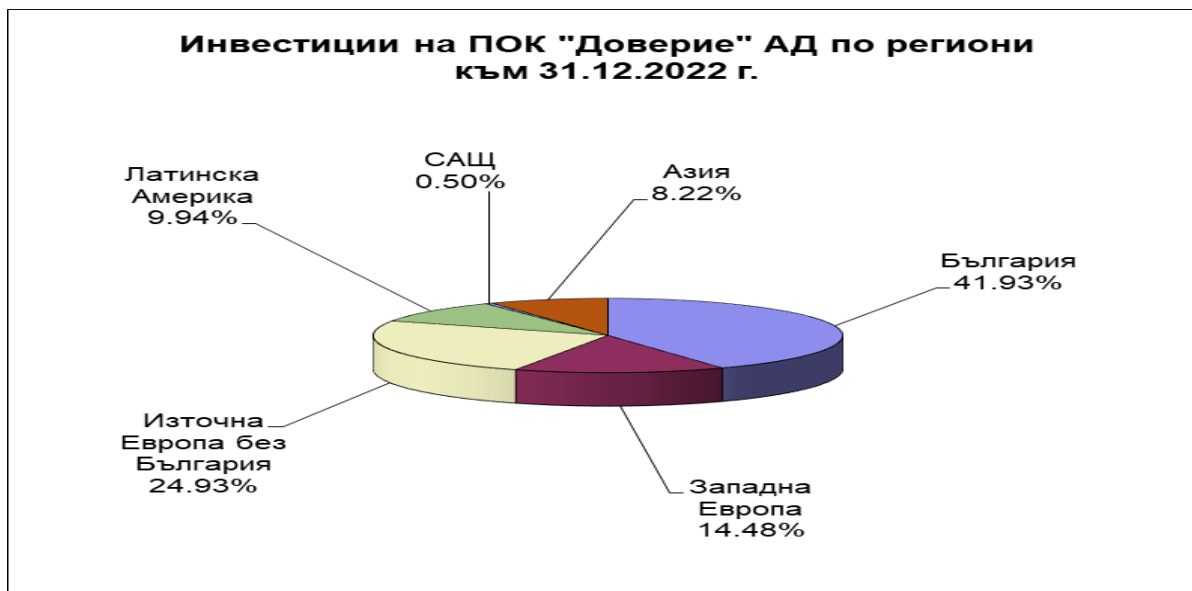
Основни финансови инструменти (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Следната графика представя концентрацията по географски райони на активите към 31 декември 2023 г.

Следната графика представя концентрацията по географски райони на активите към 31 декември 2022 г.

Забележка: При изготвяне на разпределението на инвестициите на ПОК „Доверие“ АД по географски принцип, по сектори и по валути са включени инвестиции и банкови депозити.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Пазарен риск

Пазарният риск произтича от притежаваните от Дружеството лихвоносни, търгуеми и деноминирани в чужда валута финансови инструменти. Това е рискът от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци според промени в лихвените проценти, валутните курсове или други пазарни фактори.

Дружеството очаква, че реформата на IBOR ще повлияе на нейното управление на риска и счетоводното отчитане. Звеното за управление на риска наблюдава и управлява прехода на Дружеството към алтернативни ставки и оценява до каква степен договорите се отнасят до паричните потоци на IBOR, дали такива договори ще трябва да бъдат изменени в резултат на реформата на IBOR и как да се управлява комуникацията за реформата на IBOR с контрагентите. Звеното предоставя периодични доклади за управление на лихвения риск и рисковете, произтичащи от реформата на IBOR.

Рискът от промяна в лихвените проценти се формира основно от притежаваните в портфейла дългови ценни книжа с фиксиран купон. Управлението на риска се извършва чрез диверсификация между книжа с фиксиран и променлив купон. Дружеството анализира риска от промяна на лихвените проценти периодично. Прилага се симулационен анализ, като в резултат на анализа мениджмънтът счита, че реалистично възможен сценарий е промяна (увеличение) в лихвените проценти с 75 базисни пункта, като при равни други условия резултатът за Дружеството би бил както следва:

№	Показател	2022 г.	2023 г.
1	Промяна в стойността на инвестиционния портфейл хил. лв.	(1,904)	(1,667)
2	Промяна в стойността на инвестиционния портфейл в %	(2.56%)	(2.02%)

Валутен риск

Дружеството няма дейности извън територията на Република България и както приходите, така и разходите са в местна валута. Независимо, че функционалната валута е български лев, Дружеството е изложено на риск от промяна на валутните курсове, произтичащ основно от финансови инструменти, деноминирани в други валути, освен лева и евро. На валутен риск са изложени и инвестициите на Дружеството, които са деноминирани в евро или лева, но тяхната стойност е зависима от измененията на курса на обмяна между трета валута и лев или евро. Текущо през отчетния период такива финансови инструменти не са присъствали в инвестиционния портфейл на Дружеството. За да се намали риска от евентуално неблагоприятно изменение в бъдеще на курса между евро и лев, преобладаващата част от инвестициите на Дружеството са деноминирани в евро.

Симулационен анализ при 10% обезценка на еврото, спрямо американския долар към датата на отчета, при равни други условия би довела до увеличаване на резултата преди данъци с 4.5 хил. лв. и обратното - при 10% обезценка на долара спрямо еврото, резултатът би се намалил със същата сума.

Следващата таблица обобщава експозицията на Дружеството на валутен риск към 31 декември 2023 г. В нея са включени активите и пасивите по балансова стойност, категоризирани по вид валута.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Валутен риск (продължение)

хил.лв.	BGN		EUR		USD		Общо	
	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.
Парични средства и парични еквиваленти	14,312	8,972	16,216	11,579	45	25	30,573	20,576
Депозити	-	-	2,004	-	-	-	2,004	-
Финансови активи по справедлива стойност през печалби или загуби	24,647	22,445	55,729	52,059	-	-	80,376	74,504
Вземания	4,028	3,252	-	-	-	-	4,028	3,252
Общо активи	42,987	34,669	73,949	63,638	45	25	116,981	98,332
Задължения по лизинги	1,534	1,872	-	-	-	-	1,534	1,872
Задължения към свързани лица, други задължения и задължения за планове с дефинирани доходи	3,456	3,423	-	-	-	-	3,456	3,423
Общо пасиви	4,990	5,295	-	-	-	-	4,990	5,295

Към 31 декември 2023 г. нетната експозиция на Дружеството към валутния риск е, както следва:

Валутна експозиция (активи/пасиви) преди хеджиране	Функционална валута	
	2023 г.	2022 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Евро	73,949	63,638
Щатски долар	45	25
Общо	73,994	63,663

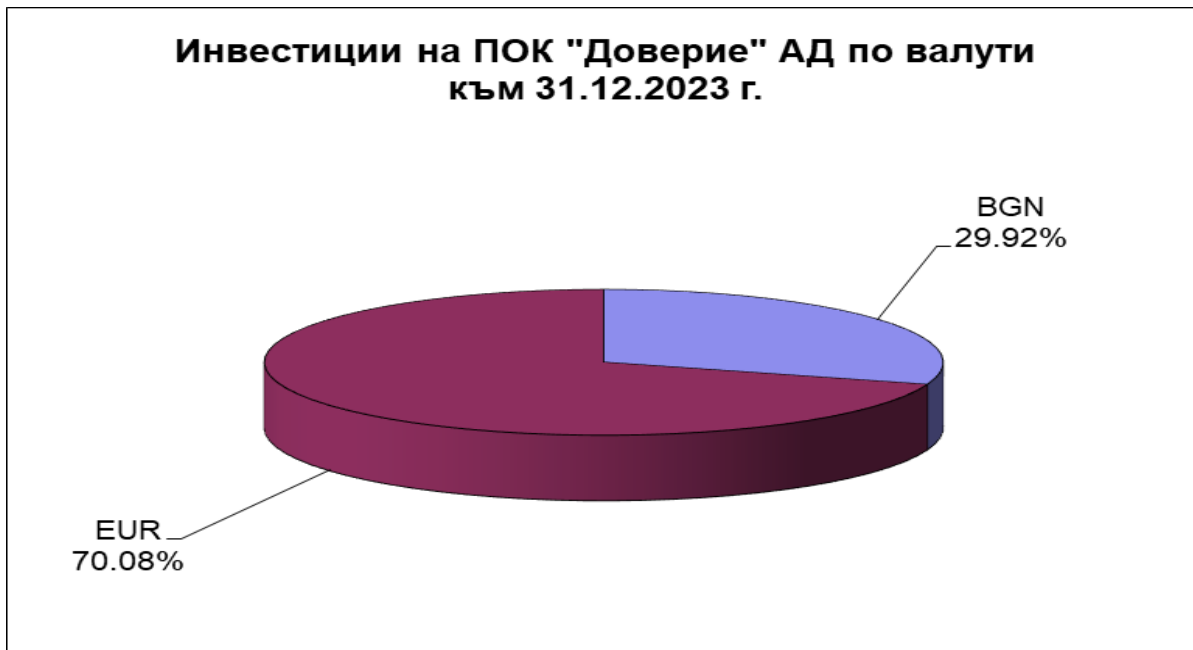
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

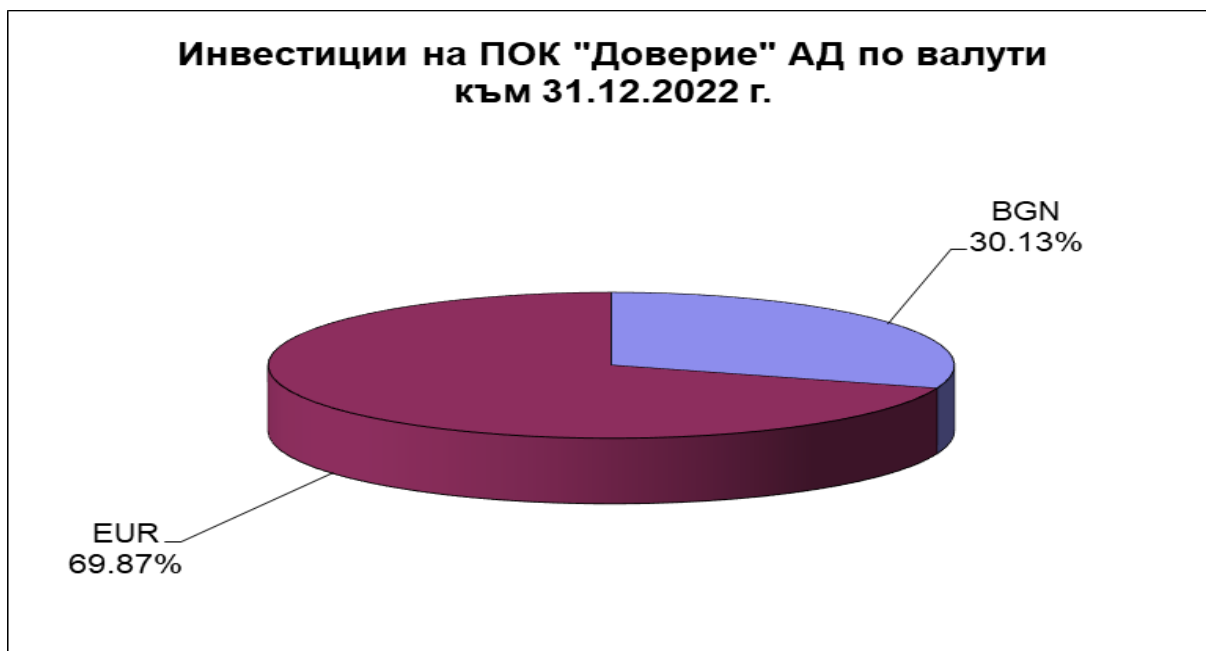
Основни финансови инструменти (продължение)

Валутен риск (продължение)

Следната графика представя концентрацията по валута на инвестициите към 31 декември 2023 г.

Следната графика представя концентрацията по валута на инвестициите към 31 декември 2022 г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Друг пазарен риск

Дружеството не притежава стратегически акции/дялове от конкретни предприятия или КИС.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква за Дружеството, ако то среща затруднения да изпълни свой финансов ангажимент изцяло и навреме.

Политика на Дружеството е да се осигури по всяко време възможността наличните парични средства да са най-малко достатъчни да покрият задълженията, когато са дължими. За постигането на тази цел се поддържат наличности и еквиваленти в размер най-малко равен на изискванията за 30-45 дни.

Ръководството следи ежедневно за наличностите, а месечно с прегледа на бюджета се извършва и фина настройка, когато е необходимо.

Предвид значително по-високия размер на входящите парични потоци от изходящите, Дружеството не прилага активна политика по дългосрочно синхронизиране на активите и пасивите. Все пак поддържането на необходимите парични средства за посрещане на текущите задължения, както и наличието на търгуеми ценни книжа в портфейла биха му позволили да посрещне дори и значителни, необичайни за текущата дейност задължения. На практика възможността вземания и/или задължения да се превърнат в изискуеми по-рано от падежа Дружеството оценява като минимална.

В таблицата по-долу е направен анализ на пасивите на Дружеството към 31 декември 2023 г., групирани по остатъчен срок до падежа.

Таблиците по-долу анализират финансовите пасиви в съответните им групи на базата на падежите им по договор. Сумите представени в таблицата представляват недисконтираните парични потоци по договор.

Към 31 декември 2023 г.	Договор-						
	Балансо- ва стойност	ни парични потоци	До 3 месеца	Между 3 и 12 месеца	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови пасиви							
Задължения по лизинги	1,534	(1,534)	(258)	(504)	(599)	(173)	-
Задължения към свързани лица и други задължения	3,456	(3,456)	(2,989)	(14)	-	-	(466)
Общо	4,990	(4,990)	(3,247)	(518)	(599)	(173)	(466)

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември 2022 г.	Балансо-	Договор-	До 3 месеца	Между 3 и 12 месеца	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
	ва стойност	ни парични потоци					
Финансови пасиви							
Задължения по лизинги	1,872	(1,872)	(204)	(592)	(903)	(173)	-
Задължения към свързани лица и други задължения	3,423	(3,423)	(3,032)	(16)	-	-	(375)
Общо	5,295	(5,295)	(3,236)	(608)	(903)	(173)	(375)

Регулаторен риск

Дружеството е обект на регулации, определени в КСО и в Наредби, издадени от КФН. Регулаторен риск възниква от възможността определени регулации и изисквания към инвестициите да бъдат променени, а сроковете за превеждане на дейността в съответствие с новите изисквания да са кратки. В този конкретен случай би могло да се окаже, че Дружеството ще бъде принудено да се освобождава от активи и евентуално тяхната реализация да бъде затруднена при неблагоприятна конюнктура, съответно продажбите да се осъществят по справедливата стойност. Дружеството отчита този риск като минимален, предвид текущото разпределение на финансовите активи, както и вероятността от такава промяна.

Управление на капитала

С промените през 2021 г. в КСО, уреждащи изцяло фазата на изплащане, се въведоха и ключови изисквания към капитала на пенсионноосигурителните дружества и неговото управление:

- Въведе се изискване за увеличение на минималния размер на капитала на пенсионноосигурителните дружества от 5 млн. лева на 7.5 млн. лева. Това изискване не засегна ПОК „Доверие“ АД, тъй като размерът на регистрирания и изцяло внесен акционерен капитал е 15,004 хил. лева;
- Въведе се изискване за достатъчност на собствените средства за покриване на границата на платежоспособност. Границата на платежоспособност е минималният размер на собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, който е необходим като допълнителна гаранция за изпълнение на поетите задължения за изплащане на пожизнени пенсии и на разсрочени плащания с поети гаранции. Границата на платежоспособност възлиза на 4% от капитализираната стойност на тези пенсии и разсрочени плащания, но не по-малко от 7.5 млн. лева. Пенсионноосигурителното дружество следва да поддържа най-малко 75% от собствените средства, покриващи границата на платежоспособност в държавни дългови ценни книжа, корпоративни облигации и влогове в банки. Структурата, елементите, изчисляването и т.н. във връзка със собствените средства и границата на неплатежоспособност са дефинирани с Наредба №10 от 29.06.2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове. Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Дружеството отговаря на поставените изисквания (виж по-долу).

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

28. Управление на финансовия риск (продължение)

Основни финансови инструменти (продължение)

Управление на капитала (продължение)

Също така, като акционерно дружество, ПОК „Доверие“ АД изплаща дивиденди на своите акционери, спазвайки изискването чистата стойност на имуществото ѝ (разликата между стойността на правата и задълженията съгласно отчета за финансовото състояние), намалена с дивидентите, подлежащи на изплащане, да е не по-малка от сумата на капитала на Компанията, фонд "Резервен" и другите фондове, които Компанията е длъжна да образува по закон или устав, и без това да нарушава горепосочените изисквания на КСО.

Към края на отчетния период ключовите показатели са както следва:

	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Съотношение на размера на собствените средства към границата на платежоспособност в процент	797.23%	679.7%
Съотношение на ликвидните средства и текущите задължения	12.55	11.87

Изискванията за капитала се преглеждат месечно и са обект на отчетност пред регулатора.

Допълнително, целите, които Дружеството следва при управлението на капитала, са да се осигури спазването на принципа на действащо предприятие, като това да даде възможност и за адекватна възвращаемост за акционерите с оглед на нивото на риска.

29. Условни активи и условни пасиви

През периода Дружеството няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

30. Събития след датата на отчетния период

През м. март 2024 г. Председателят на Надзорния съвет на ПОК “Доверие” АД оповести, че г-жа Светла Несторова е избрана за член на Управителния съвет на ПОК “Доверие”, който впоследствие да поеме функциите на г-жа Даниела Петкова, доскоро Председател на УС. Г-жа Петкова се оттегля след като беше начело на Компанията от 30 години.

Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет, всички необходими одобрителни и регистрационни процедури по вписването на г-жа Светла Несторова са приключили.

Няма други значими събития след отчетната дата, които имат ефект върху финансовия отчет към 31 декември 2023 г.

Този финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на дата 25 март 2024 г.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет и е подписан от негово име от:

Съставител: Татяна Красимирова Колева	Изпълнителен директор: Мирослав Крумов Маринов	Председател на УС: Светла Иванова Несторова-Асенова
--	---	--

25 март 2024 г.